

Uitvoeringsprogramma

2024

Gemeente Bergeijk

Datum: 1 september 2023

Inhoud

1. Inleiding	5
2. Uitvoeringsprogramma BERGEIJK	7
2.1 Programmaplan BERGEIJKENERGY	7
2.2 Samenvatting resultaten 2023	7
2.3 Klimaatmonitor	10
2.4 Begroting.....	14
3. Conclusie	17
4. Stand van zaken uitvoeringsprogramma BERGEIJKENERGY 2023.....	18
5. Uitvoeringsprogramma BERGEIJKENERGY 2024	21
6. Bijlage 1: Stand van zaken per project.....	22
1. Duurzaam Gebouwde omgeving	22
a. Woningen	22
b. Duurzame gebouwen gemeente (Publieke dienstverlening)	30
2. Duurzaam Werken	33
3. Duurzame Mobiliteit	35
4. Duurzame gemeente	37
5. Hernieuwbare energie	39
6. Klimaatadaptatie	41
7. Bijlage 2: Uitgebreide informatie ontwikkelingen op landelijk, provinciaal en regionaal niveau.....	43

1. Inleiding

Klimaatverandering raakt steeds meer mensen, ook in Bergeijk. We hebben te maken met een hogere gemiddelde temperatuur en meer extreem weer. We hebben last van meer hete dagen en daarnaast meer hevige neerslag in korte tijd. Inwoners maken zich zorgen over stijgende energierekeningen en we willen minder afhankelijk zijn van de levering van gas uit het buitenland. Tegelijkertijd hebben bedrijven te maken met netcongestie waardoor aan- en afvoer van elektriciteit belemmerd wordt.

Om verdere opwarming van de aarde en gevolgen daarvan te voorkomen, is het nodig de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen, te besparen op het energieverbruik en meer duurzame energie op te wekken. De rijksoverheid, provincie en andere regionale samenwerkingen stellen hier beleid voor op. Gemeentes geven hier op hun eigen manier uitvoering aan, met de middelen die daarvoor beschikbaar gesteld worden. Figuur 1 geeft een overzicht van de verschillende beleidsstukken en ontwikkelingen die belangrijk zijn of gevolgen hebben voor de gemeente Bergeijk. Bovendien worden verschillende samenwerkingsverbanden weergegeven. Uitgebreidere informatie is te vinden in Bijlage 2.

In de gemeente Bergeijk streven we ernaar om in 2030 energieneutraal te zijn en daarmee de uitstoot van CO₂ te reduceren. Daarnaast is de hoofdstrategie van de Transitievisie Warmte (TVW) van Bergeijk het inzetten op het "klaar-voor-aardgasvrij" maken van de bestaande bouw tot 2030. Dat betekent dat woningen en gebouwen nog wel gebruik maken van aardgas maar dat deze met duurzame maatregelen gereed worden gemaakt om in de toekomst van het aardgas af te gaan.

Het programma BERgeijkENERGY geeft inzicht in hoe we dat de komende jaren willen bereiken. Het programma omvat een groot aantal projecten.

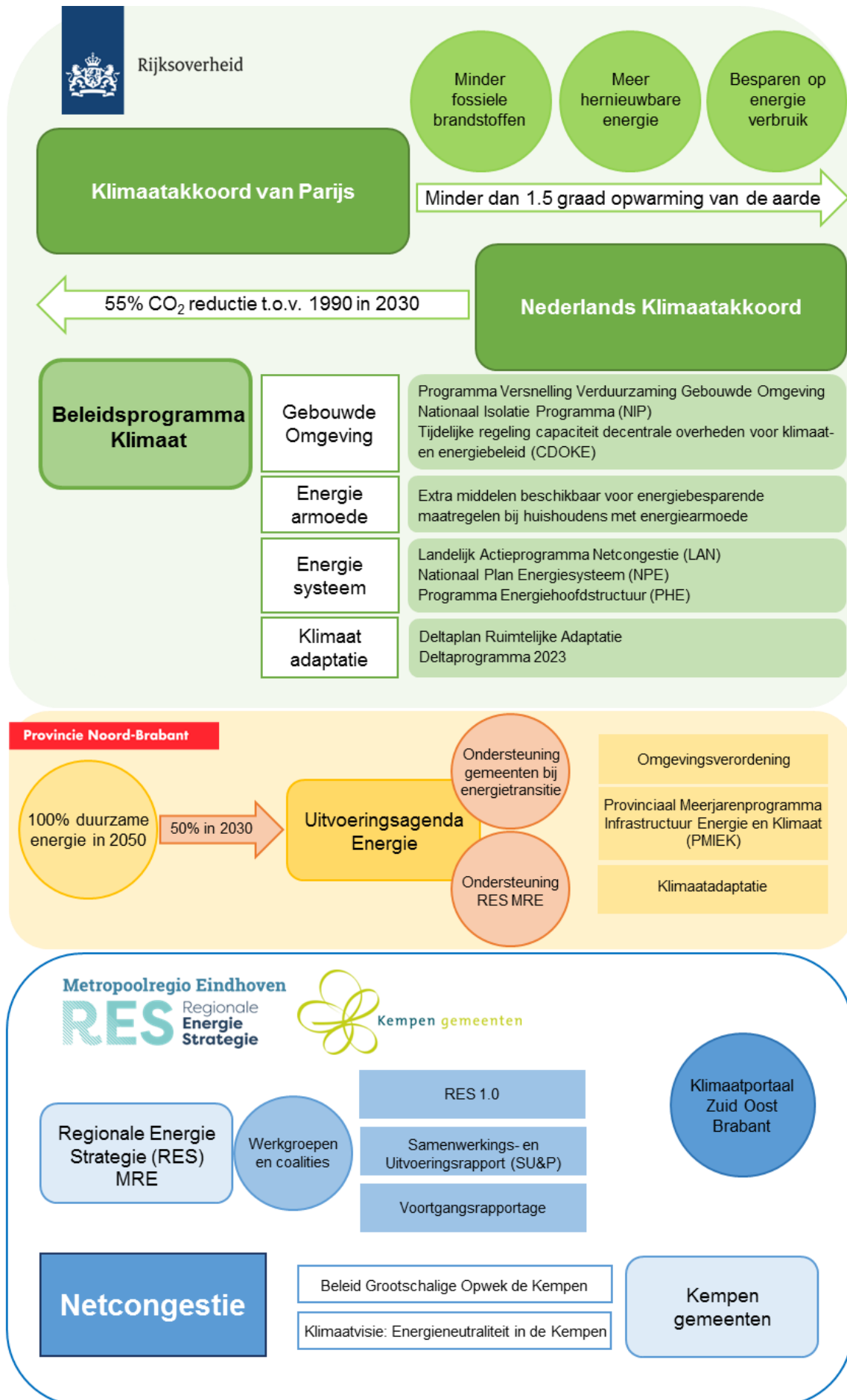
Jaarlijks stellen we het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY op en leggen dat voor aan de gemeenteraad. We doen dit op basis van de ervaringen van afgelopen jaar en ontwikkelingen die plaatsvinden op het gebied van de energietransitie. Ontwikkelingen in het Rijksbeleid, provinciaal en in de regio hebben ook een uitwerking op het uitvoeringsprogramma. Hierdoor vormen zich nieuwe projecten. De projecten worden uitgewerkt, beoordeeld en opgenomen in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma.

In november 2022 is het uitvoeringsprogramma voor 2023 vastgesteld. Zoals in het programmaplan BERgeijkENERGY is vastgelegd, wordt de gemeenteraad aan het eind van 2023 geïnformeerd over de resultaten tot nu toe en wordt het nieuwe uitvoeringsprogramma voor het jaar 2024 vastgesteld.

In het onderliggende document vindt u:

- De stand van zaken van de projecten zoals voorgesteld in het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY 2023. Het meetpunt van deze stand van zaken ligt op 1 september 2023.
- De cijfers uit de Klimaatmonitor 2021. De Klimaatmonitor geeft ons inzicht in het energieverbruik, de opwek van hernieuwbare energie en de (reductie in) uitstoot van CO₂ van de gemeente Bergeijk.
- Het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY 2024.

Figuur 1: Overzicht beleidsstukken en ontwikkelingen op nationaal, provinciaal en regionaal niveau

2. Uitvoeringsprogramma Bergeijk

In de gemeente Bergeijk streven we ernaar om in 2030 energieneutraal te zijn en daarmee de uitstoot van CO₂ te reduceren. Daarnaast is de hoofdstrategie van de Transitievisie Warmte (TVW) van Bergeijk het inzetten op het “klaar-voor-aardgasvrij” maken van de bestaande bouw tot 2030. Dat betekent dat woningen en gebouwen nog wel gebruik maken van aardgas, maar dat deze met duurzame maatregelen gereed worden gemaakt om in de toekomst van het aardgas af te gaan.

De uitwerking van deze ambitie vertaalt zich in de eerste vastgestelde doelen voor 2030:

- Het realiseren van grootschalige opwekking van duurzame energie en daarmee ook te voldoen aan ons deel van het RES-bod.
- In 2025 heeft zo'n 70% van de woning- en gebouweigenaren in Bergeijk een idee van de stappen die zij moeten zetten om klaar-voor-aardgasvrij te worden. In 2030 is dit 95%.
- In 2030 heeft 50% van de woningen en gebouwen in Bergeijk geïsoleerd en wordt 70% van de elektriciteitsbehoefte van de gebouwde omgeving voorzien door zonne-energie van daken.
- We beogen een betaalbare en stap-voor-stap aanpak voor inwoners en ondernemers om hun woningen en gebouwen te verduurzamen.

Het programma BERgeijkENERGY geeft inzicht in hoe we deze doelen in de komende jaren willen bereiken. Het programma omvat een groot aantal projecten. Jaarlijks vindt een evaluatie hiervan plaats en stellen we een nieuw jaarprogramma BERgeijkENERGY op. Deze wordt aan de Raad voorgelegd en vastgesteld.

2.1 Programmaplan BERgeijkENERGY

In 2018 is het programmaplan BERgeijkENERGY vastgesteld. Het programmaplan BERgeijkENERGY richt zich op energietransitie en hoe Bergeijk invulling gaat geven aan het bereiken van energieneutraliteit in 2030. Bij de energietransitie gaat het om klimaatmitigatie (klimaatverandering voorkomen).

Jaarlijks wordt voor de uitvoering van het programmaplan BERgeijkENERGY eind van het jaar een nieuw jaarprogramma voorgelegd aan de raad. In november 2022 is het uitvoeringsprogramma 2023 van het programmaplan BERgeijkENERGY aan de raad voorgelegd. Eind 2023 komen we terug met de resultaten tot dan toe en stellen we een nieuw uitvoeringsprogramma 2024 vast.

BERgeijkENERGY is opgedeeld in 6 thema's. Klimaatmitigatie is onderverdeeld in 5 thema's en Klimaatadaptatie is het zesde thema.

1. duurzaam gebouwde omgeving,
2. duurzaam werken,
3. duurzame mobiliteit,
4. duurzame gemeente,
5. hernieuwbare energie,
6. klimaatadaptatie

2.2 Samenvatting resultaten 2023

De uitgebreide stand van zaken over de projecten die onder verschillende thema's vallen vindt u in Bijlage 1: 'Stand van zaken per project'. Hieronder zijn de resultaten van de projecten tot 1 september 2023 schematisch weergegeven per onderwerp.

ENERGIETRANSITIE		2022	2023
→ WONEN			
Inwoners (koopwoning)	Subsidie isolerende maatregelen	→ 253 aanvragen = € 116.000 subsidiegeld	→ 98 aanvragen = € 46.000 subsidiegeld (tot 1 september 2023)
	Subsidie energie-opwekkende maatregelen	→ 199 aanvragen = € 161.000 subsidiegeld	→ 122 aanvragen = € 103.000 subsidiegeld (tot 1 sept. 2023)
	Duurzame lening	→ 42 leningen = € 500.000 uitgeleend	
	Duurzame Huizenroute		→ Deelname
	Groene zone isoleren (i.s.m. MRE)		→ Opstartfase
	Groene zone zonnepanelen (i.s.m. MRE)		→ Opstartfase
Inwoners (huurwoning)	Energiebespaarbox (t.w.v. €70,-)	→ 1046 huurders	
	Inloopavond Energiearmoede	→ 100 deelnemers	
	Klusbus (kleine energiebesparende producten)		→ 259 deelnemende huurwoningen: 300 tochtstrips, 180 deur-/brievenbusborstels, 180 afgedichte kozijnen. → Vanaf sept. in Riethoven en Westerhoven actief
Kempen-Energie (alle inwoners)	EnergieLoket, informatiebijeenkomsten, EnergieWorkshops	→ 120 bezoekers EnergieLoket → 324 deelnemers bijeenkomsten en workshops	→ Gemiddeld 3 bezoekers per openstelling EnergieLoket → Gemiddeld 27 deelnemers per EnergieWorkshop
	EnergieScans	→ 110 gratis EnergieScans	→ 30 gratis Gezond en Energiezuinig Wonenscans
	Maatwerk Energieplan verduurzaming woning (koopwoning WOZ >€500.000)		→ 10 deelnemers
	WoonExpo (Op 't Hof)	→ 600 bezoekers	

ENERGIETRANSITIE		2022	2023
WERKEN EN MOBILITEIT			
Inwoners	Band op spanning	→ 117 automobilisten	→ november 2023
	Laadpalen	→ 9 semi-publieke oplaadpunten aangevraagd door inwoners	→ 12 publieke reguliere oplaadpunten gemeente
	(snel) Fietsverbinding Fietsambitie		→ F67, Luyksgestel – de Weebosch, Eersel – Bergeijk
	Ffkes meerijden i.s.m. Brainport Bereikbaar		→ Liftzuilen in Luyksgestel en de Weebosch

Bedrijven	Pilot Waterlaat netcongestie (i.s.m. het KOP)	→ Opstart samenwerking	→ Intentieovereenkomst getekend met 9 deelnemende bedrijven → 5 energiescans KempenDuurzaam
	Toezicht energiebesparing bedrijven (i.s.m. ODZOB)	→ opzoeken	→ 129 bedrijven hebben rapportage ingediend = 93% → 43 controles uitgevoerd
	Toezicht label C kantoorgebouwen (i.s.m. ODZOB)	→ opzoeken	→ 38 kantoorgebouwen hebben label C = 70% → 16 kantoren controles uitgevoerd

ENERGIETRANSITIE		2022	2023
GEMEENTE			
LED openbare verlichting	→ 366 armaturen vervangen = 75% van totale areaal	→ 109 armaturen vervangen = 79% van het totale areaal	
LED sportvelden	→ 200 armaturen vervangen = 100%		
Gemeentelijke gebouwen Ledverlichting en Zonnepanelen	→ 330 zonnepanelen = ca. 120.000 kWh%	→ Zonnepanelen op De Hunnebergen en gemeentewerf → Ledverlichting Muziekschool	
Gemeentelijke gebouwen Van het gas af	→ Onderzoek mogelijkheden	→ Vaststellen visie en investeringsraming start basissport voorzieningen	
Voorkeursgebied Bergeijk Zuid-West voor grootschalige opwek zonne- en windenergie	→ Feedback geven, initiatiefnemers passen projectvoorstellen aan	→ Laatste beoordelingsronde deskundigenpanel + advies raad → Opstart proces omtrent opwaardering van de hoogspanningsverbinding tussen stations Eindhoven-Zuid en Hapert i.s.m. Enexis en TenneT	
Metropoolregio Eindhoven m.b.t. RES (Regionale Energie Strategie)	→ RES 1.0 vastgesteld	→ Voortgangsrapportage RES 1.0 opgesteld	

		2022	2023
KLIMAATADAPTATIE			
Groen	BErgeijkGREEN Aanmoedigingsprijs		→ 2 duurzame initiatieven door jeugdgemeenteraad uitgekozen boomspiegel inrichting winnares 2021 doorgezet
	Ecologisch maaibeheer		→ Maaisel en blad verwerkt op land- en tuinbouwgrond, gefaseerd maaien, aangepast materieel
	Klimaatadaptief bosbeheer	→ Opstart proces klimaatslim bos- en natuurbeheer	→ Beheerplan bos- en natuurterreinen gemeente Bergeijk 2022-2031
Water	Regentonnenactie	→ 100 regentonnen (Riethoven)	→ 240 regentonnen (Riethoven 50, Westerhoven 90, 't Loo 70 en de Weebosch 30)

2.3 Klimaatmonitor

De effecten van de projecten en activiteiten die we ondernemen zijn uit te drukken in een vermindering van CO₂ uitstoot en energieverbruik. Deze cijfers worden gepresenteerd in de Klimaatmonitor. De gegevens van de Klimaatmonitor komen van verschillende bronnen met variërende doorlooptijden totdat deze openbaar gemaakt worden op dit portal. Daarom worden medio 2023, ten tijde van het opstellen van dit verslag, de gegevens tot en met 2021 gepresenteerd. Een uitzondering daarop zijn de cijfers van opgewekte zonne-energie, die worden gepresenteerd tot en met 2022.

De trends in het energieverbruik van Bergeijk worden weergegeven in TJ (terajoule), een maat voor energie die het mogelijk maakt verschillende energiedragers als aardgas, elektriciteit, warmte en voertuigbrandstoffen bij elkaar op te tellen en te vergelijken.

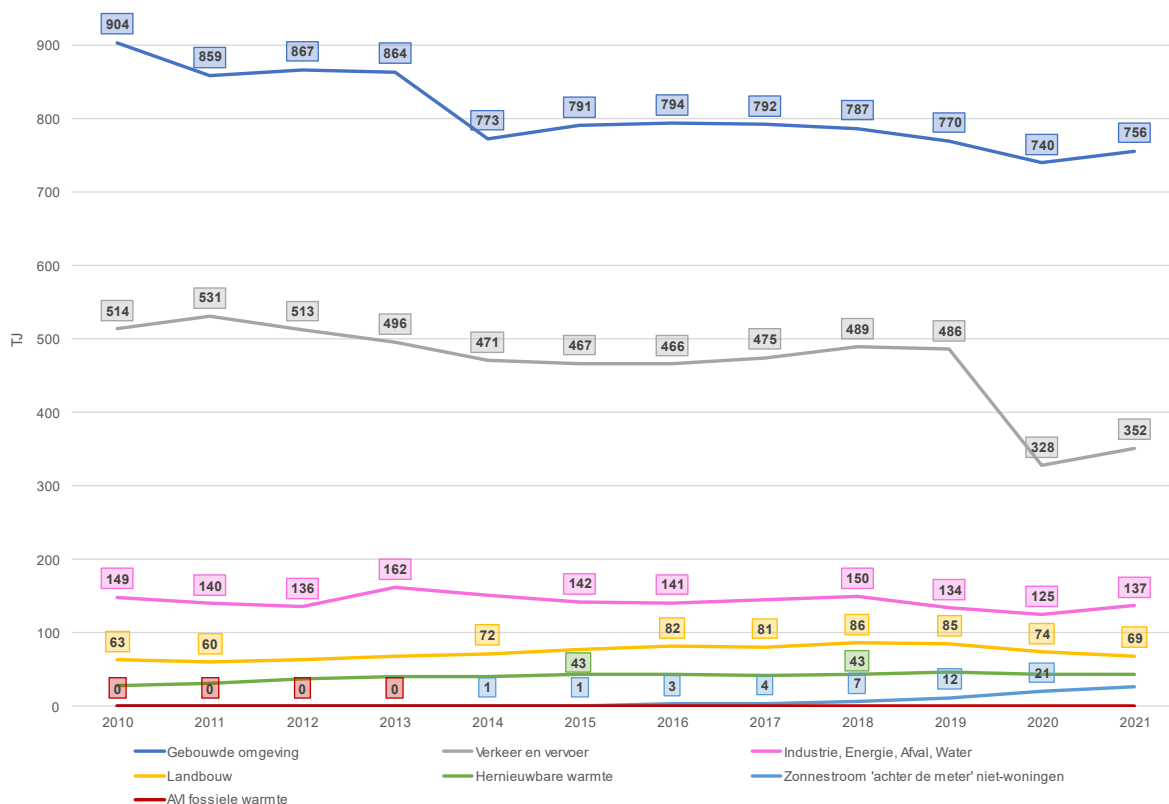
In Bijlage 1 in de lijst van projecten die binnen het programmaplan BERgeijkENERGY worden uitgevoerd is een inschatting gemaakt wat ieder project oplevert aan vermindering van de CO₂ uitstoot. Na uitvoering wordt dit uiteindelijk zichtbaar in de cijfers die in de Klimaatmonitor staan. De totale CO₂ uitstoot zal door deze projecten jaarlijks dalen.

Energieverbruik

Het totale energieverbruik in Bergeijk in 2021 was 1383 TJ (2020: 1331 TJ; 2019: 1535 TJ). Er is dus een toename van het energieverbruik van 1331 TJ in 2020 naar 1383 TJ in 2021. Er is echter wel een afname van het energieverbruik ten opzichte van 2019 en eerder. Deze cijfers kunnen afwijken van getallen die in eerdere verslagen zijn genoemd. Gedurende het jaar krijgt de Klimaatmonitor bijgestelde gegevens door, waardoor getallen kunnen afwijken van eerdere momenten.

In onderstaande Grafiek 1 wordt het verbruik naar toepassing aangegeven. Sinds vorig jaar geeft men ook aan wat het verbruik van hernieuwbare warmte en zonnestroom 'achter de meter' is. Deze opgewekte energie

Grafiek 1: Het totale energieverbruik in Bergeijk verdeeld over de hoofdsectoren

Bron Grafiek 1: <https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard/energieverbruik>

wordt direct gebruikt in de woning, bedrijf of instelling. Daardoor is van veel hernieuwbare warmte en zonnestroom 'achter de meter' niet zeker in welke hoofdsector deze worden verbruikt.

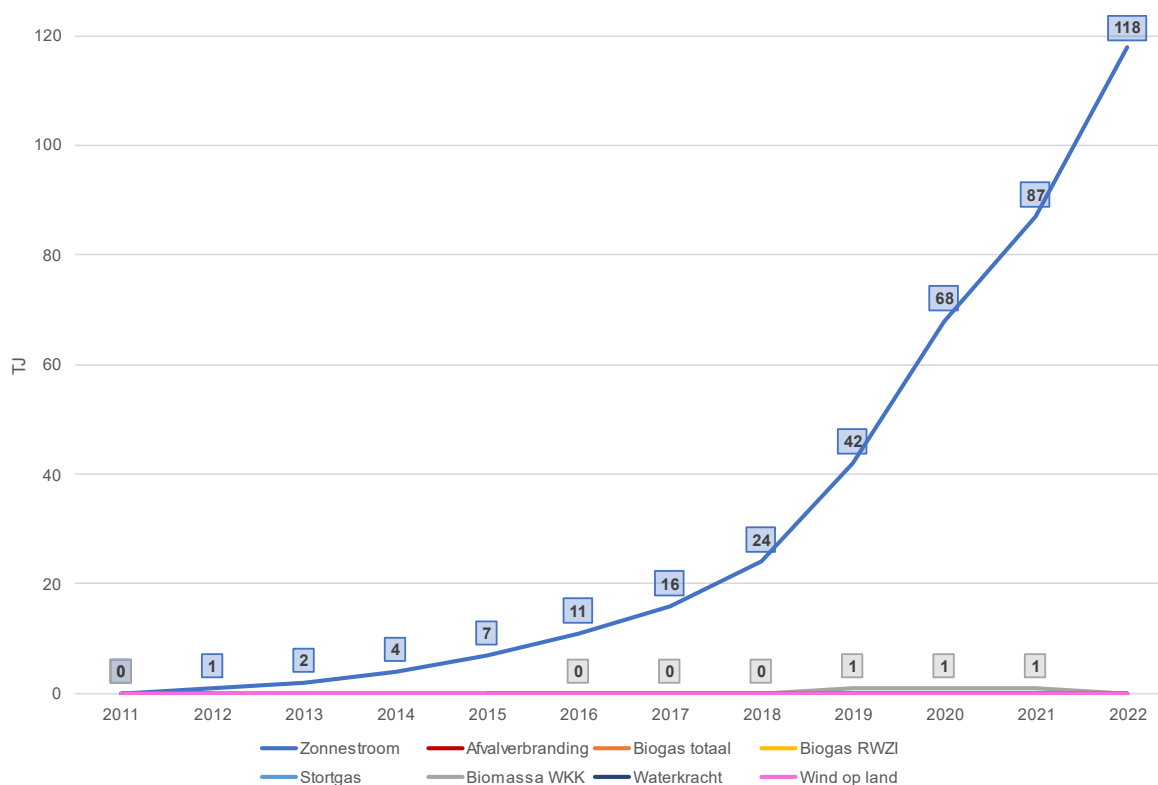
Vorig jaar zagen we een sterke daling in het energieverbruik in 2020. Dit had alles te maken met de coronapandemie. We houden er rekening mee dat dit ook nog voor deel van 2021 geldt. Ten opzichte van 2019 zien we dus nog steeds een daling van het energieverbruik.

Hernieuwbare Energie

Het totaal aan hernieuwbare energie is 155 TJ in 2021 (2020: 131 TJ). Hernieuwbare energie is duurzame energieopwekking voor elektriciteit, warmte en vervoer. Hernieuwbare energie wordt opgewekt met zonnepanelen, windmolens, geothermie, biogas of biomassa.

Hernieuwbare energie is onder te verdelen in elektriciteit, warmte en vervoer. De afgelopen jaren neemt vooral het onderdeel hernieuwbare elektriciteit toe. Dat komt door het grote aandeel zonnestroom. In totaal wordt er in 2022 118 TJ (2021: 89 TJ) aan zonnestroom opgewekt (zie Grafiek 2).

Grafiek 2: Hernieuwbare elektriciteit

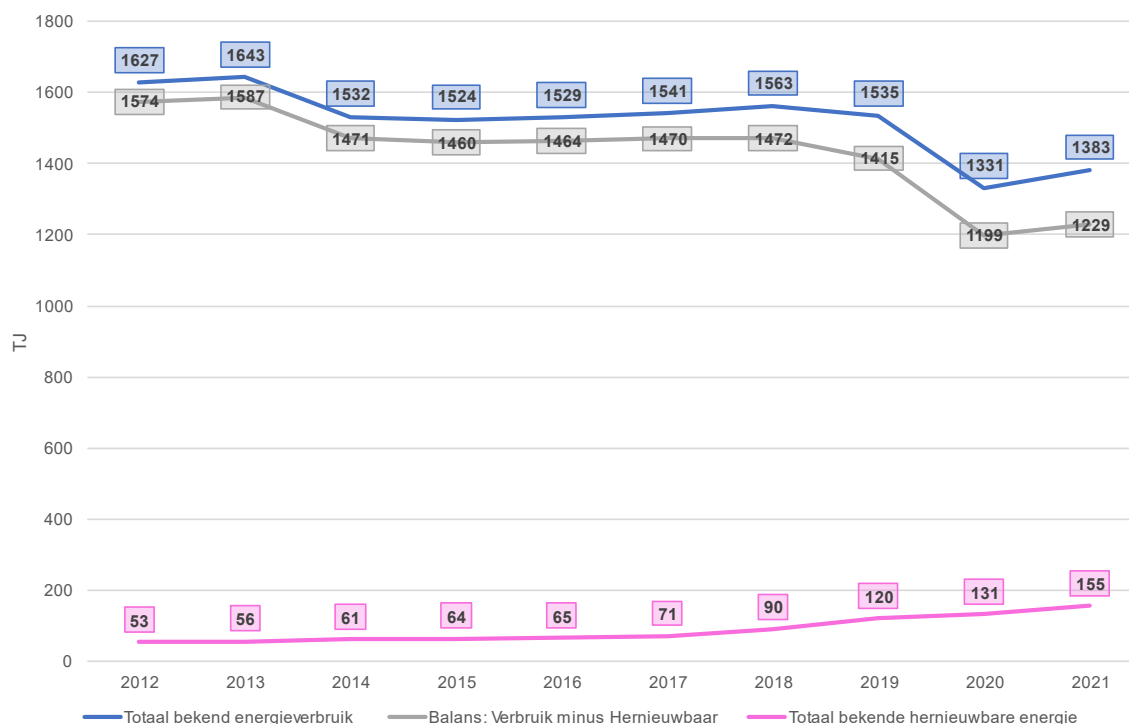

In Grafiek 2 is te zien dat naast de 118 TJ elektriciteit die is opgewekt door zonnestroom er ook 1 TJ is opgewekt in een biomassa WKK-installatie. Het gaat hier om een agrarisch bedrijf die een biomassa ketel heeft sinds 2019 voor de verwarming van zijn stallen (vleeskuikens).

Bron Grafiek 2: <https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard/hernieuwbare-energie-per-techniek>

In onderstaande Grafiek 3 is zichtbaar dat in 2021 het verschil tussen duurzaam opgewekte energie en het energieverbruik in Bergeijk 1229 TJ is (2020: 1199 TJ, 2019: 1415 TJ). Het verschil is groter geworden ten opzichte van 2020, maar wordt in vergelijking met 2019 nog steeds kleiner. In vergelijking met 2020 is het energieverbruik meer toegenomen dan de hernieuwbare energie.

Grafiek 3: Energieneutraliteit

CO₂ uitstoot

We zijn in 2018 met het programma BERgeijkENERGY gestart. Tabel 1 laat het verloop in CO₂-uitstoot zien. Grafiek 4 toont de CO₂ uitstoot per sector volgens de Klimaatmonitor in Bergeijk. Uit deze cijfers blijkt dat de CO₂ uitstoot na een grote afname in 2020, weer is toegenomen in 2021. Desondanks is er nog steeds een daling te zien van 23% ten opzichte van de CO₂ uitstoot in 2018.

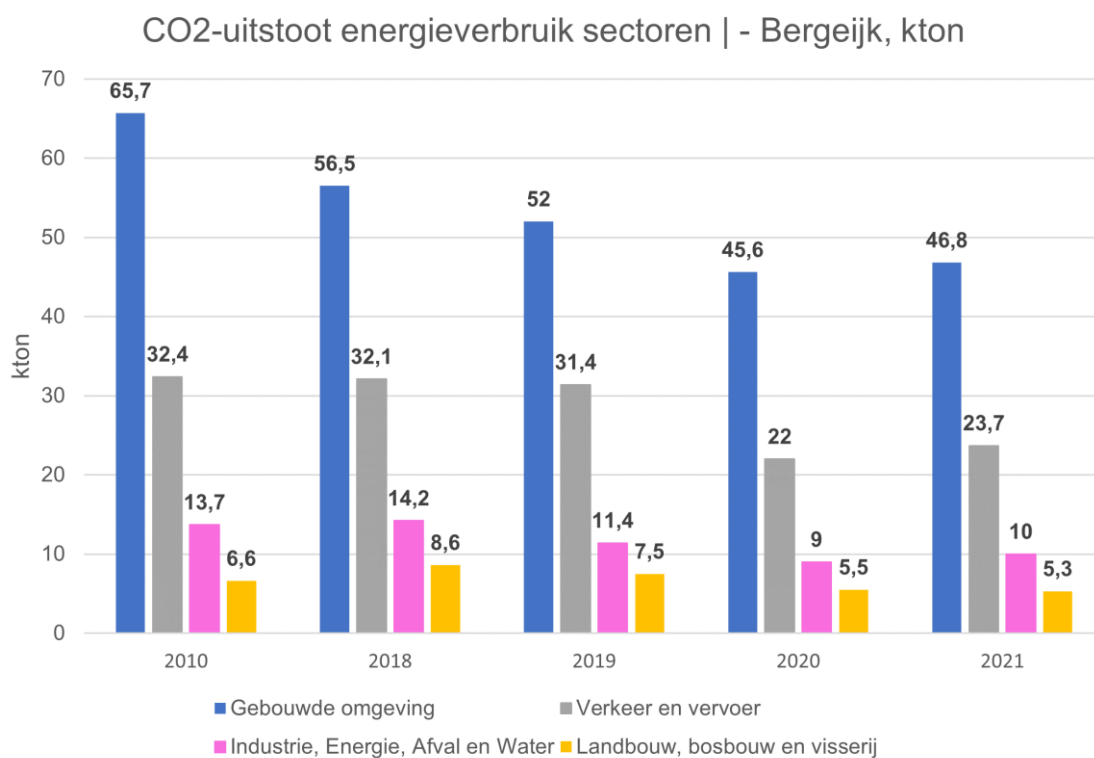
In grafiek 4 is te zien dat de CO₂ uitstoot door sector 'Verkeer en vervoer' het meeste daalde in 2020. In 2021 is echter de CO₂ uitstoot in de meeste sectoren weer toegenomen.

Tabel 1: CO₂ uitstoot Bergeijk totaal

Jaar	CO ₂ uitstoot (kiloton)	% daling t.o.v. 2018
2018	111	
2019	102	8%
2020	82	26%
2021	86	23%

Bron Grafiek 3: <https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard/energieneutraal>

Grafiek 4: CO₂-uitstoot per sector

Bron Grafiek 4: <https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard/co2-uitstoot>

2.4 Begroting

Voor de uitvoering van de projecten in 2023 hadden we vooraf een begroting gemaakt. De realisatie van een aantal projecten is echter anders gelopen dan voorzien. Hierdoor is er in totaal iets minder budget uitgegeven. Het gaat met name om projecten waarvoor we budget hadden gereserveerd voor de inhuur van capaciteit.

- Het communicatie/ uitvoeringsplan “Mee doen!” oppakken. Dit hebben we vooral intern opgepakt en niet uitbesteed aan een externen. Dit veroorzaakt een verschil van €22.000.
- Een visie en strategie opstellen voor het programma voor de gebouwde omgeving. De visie en strategie is voorzien in het programmaplan BERgeijkENERGY. Inhuur was hiervoor niet nodig. Dit scheelt €30.000.
- Er was nog geen geschikt moment dat we konden starten met een project “Samen-aan-de-slag”. Dit krijgt nu vorm in het project De Groene Zone Isoleren. Dit scheelt €35.000.
- Voor de administratieve ondersteuning hebben we tot en met 2022 capaciteit ingehuurd. Vanaf 2023 wordt deze taak intern ingevuld. Dit scheelt €65.000.
- Ook dit jaar is het benodigde budget voor innovaties m.b.t. opwek en duurzame opslag van elektriciteit niet uitgegeven doordat we o.a. door de congestieproblematiek nog geen definitief beeld hebben bij een concreet grootschalig initiatief in het voorkeursgebied Bergeijk Zuid-West. Dit zorgt voor €15.000 minder kosten.

Om werk te maken van de uitvoering van het [Nederlandse Klimaatakkoord](#) heeft de Rijksoverheid in 2023 verschillende budgetten beschikbaar gesteld in 2023. Een deel hiervan zijn in 2023 ingezet om specifieke capaciteit in te huren. Het resterende budget wordt verdeeld over de BERgeijkENERGY uitvoeringsprogramma's 2024-2027.

Middelen die ter beschikking van de gemeente Bergeijk zijn gesteld:

- Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Deze middelen zijn bedoeld voor het inzetten van personele capaciteit op klimaatmitigatie. Hiervoor hebben we een voorstel gemaakt om extra capaciteit op verschillende projecten in te zetten. In de begroting van het uitvoeringsprogramma 2024 is dit zichtbaar in de kolom “Dekking uit regeling extern”. Deze rijksmiddelen worden ingezet t/m 2027.
- Daarnaast gaan we in het najaar 2023 een aanvraag doen voor middelen uit het budget van de Specifieke Uitkering (SpUk) Lokale Aanpak Isolatie. Deze middelen zijn bedoeld voor het opzetten van een eigen isolatieprogramma voor koopwoningen. Wij willen de middelen deels inzetten voor de deelnemers in De Groene Zone Isoleren die een woning bezitten met een label D,E,F, of G en een WOZ waarde onder de €429.300.
- De inzet van het resterende budget van de NIP gelden wordt later bepaald. Dit kan mogelijk ook gecombineerd worden met een project “Samen-aan-de-slag”. Het project waarvoor we in 2023 €25.000 hadden begroot maar die wij niet hebben besteed. Het idee is dat wanneer er zich een moment voordoet dat er ‘samen met de burens aan de slag’ gegaan kan worden dit zeker toegevoegde waarde heeft. Ook kan het zo zijn dat we aanvullend op bijvoorbeeld een Groene zone Isoleren of Zonnepanelen wijkgericht actie uitvoeren.

Op 1 september voorzien we dat er voor de uitvoering van de projecten in 2023 ongeveer € 424.050 nodig. Dit is €155.450,- minder dan we hadden begroot (€579.500).

In 2018 is de duurzaamheidsreserve vastgesteld. Deze duurzaamheidsreserve wordt jaarlijks aangevuld zodat we de projecten kunnen doorzetten. Ook in 2024 zullen we budget nodig hebben om de bestaande succesvolle projecten door te zetten en te blijven uitvoeren. Daarnaast willen we ook weer een aantal nieuwe projecten opstarten. Voor de uitvoering van de bestaande en nieuwe projecten gebruiken we de middelen die we vanuit het Rijk ontvangen met daarnaast eigen middelen.

Voor de inzet van eigen middelen hebben we een budget geraamd van € 430.800 voor 2024. Hiervoor is een storting van €440.000 nodig in de duurzaamheidsreserve.

In 2024 willen we werken aan de volgende resultaten:

ENERGIETRANSITIE

2024

→ WONEN

Inwoners	Subsidie isolerende maatregelen	→ 240 aanvragen =€100.000,- subsidiegeld
	Subsidie energie-opwekkende maatregelen	→ 200 aanvragen = € 160.000 subsidiegeld
	Communicatie	→ Inzet van begrijpelijke, laagdrempelige en toegankelijke communicatie. Gericht op samen doen en gerelateerd aan onze projecten. Met partners als KempenEnergie en andere organisaties, enthousiaste inwoners en andere beleidsvelden, de gemeente geeft het goede voorbeeld en sluit aan bij het DNA van Bergeijk.
	Duurzame Huizenroute	→ Deelname 5 “openhuis” woningen in Bergeijk met 10 deelnemers
	Groene zone isoleren (i.s.m. MRE)	→ 70 deelnemers die aan de slag willen met het isoleren van hun woning → Opstellen pre-soortenmanagementplan
	Groene zone zonnepanelen (i.s.m. MRE)	→ Opstarten van de aanbesteding De Groene Zone Zonnepanelen
	Energiearmoede	→ Mogelijk verstrekken van meer energiebesparende middelen
	Klusbus (kleine energiebesparende producten)	→ Ondersteuning bieden aan inwoners met energiearmoede.
Kempen-Energie (alle inwoners)	EnergieLoket, informatiebijeenkomsten, EnergieWorkshops	→ Adviseren, informeren en stimuleren van inwoners, 160 bezoekers energieloket, 300 deelnemers webinars
	EnergieScans	→ 15 gratis Gezond en Energiezuinig Wonenscans → Energiescans voor leden
	Nader te bepalen project verduurzaming woning	→ Bijv. integraal maatwerk energieplan voor bestaande woningen; 5-10 deelnemers
	Communicatie	→ Tweewekelijkse publicaties in de regionale huis-aan-huisbladen, maandelijkse nieuwsbrieven, blogs en vlogs op de website. → Deelname aan jaarmarkten en beurzen door KempenEnergie.

ENERGIETRANSITIE

2024

WERKEN EN MOBILITEIT

Inwoners	Band op spanning	→ Deelname 120 automobilisten
	Laadpalen	→ Plaatsen van openbare laadpalen bij publieke voorzieningen en bedrijventerreinen
	(snel) Fietsverbinding Fietsambitie	→ Fietsstraat Walik, Fietspad Walik – Steensel, Fietspad Kruisboomweg. Opstarten fietspad Eikestraat en Broekhovenseweg

	Ffkes meerrijden i.s.m. Brainport Bereikbaar	→ Uitvoeren pilot Ffkes meerrijden met hub in de kern Luyksgestel en Weebosch
Bedrijven	Pilot Waterlaat netcongestie (i.s.m. het KOP)	→ Uitvoering pilot voor een Local Energy Hub op bedrijventerrein de Waterlaat, geleid door het Kempisch Ondernemers Platform (KOP).
	Toezicht energiebesparing bedrijven (i.s.m. ODZOB)	→ Controle en handhaving op de energiebesparingsplicht
	Toezicht label C kantoorgebouwen (i.s.m. ODZOB)	→ Controleren en handhaven kantoren

ENERGIETRANSITIE

2024

GEMEENTE

LED openbare verlichting	→ 261 armaturen vervangen naar LED-verlichting
Gemeentelijke gebouwen	→ Verduurzamen gemeentelijke gebouwen, o.a. Get Praut zonnepanelen, De Drie Eiken hybride warmtepomp
Gemeentelijke gebouwen Van het gas af	→ Start verduurzamen van 12 buitensportaccommodaties (voetbal, tennis, korfbal). → 11 gebouwen verduurzamen en 1 gebouw nieuwbouw
Voorkeursgebied Bergeijk Zuid-West Grootschalige opwerk zonne- en windenergie	→ Keuze voor 1 projectvoorstel, start ruimtelijke procedure en gedetailleerde planvorming → Begeleiden proces omtrent het opwaarderen van de verbinding tussen hoogspanningsstations Eindhoven-Zuid en Hapert in samenwerking met Enexis en TenneT.
Metropoolregio Eindhoven m.b.t. RES (Regionale Energie Strategie)	→ Actieve rol in uitvoering

2024

KLIMAATADAPTATIE

Groen	BErgeijkGREEN Aanmoedigingsprijs	→ Voorbereiden uitreiking 2025
	Inwoners bij wateradaptatie betrekken	→ Deelname aan Steenbreek, ondersteunen inwoners bij eigen initiatieven o.a. onderhoud boomspiegels
Water	Regentonnenactie	→ 490 regentonnen met afkoppelsessies voor Luyksgestel en Bergeijk.

3. Conclusie

In de gemeente Bergeijk streven we ernaar om in 2030 energieneutraal te zijn. Daarnaast is de hoofdstrategie van de Transitievisie Warmte (TVW) van Bergeijk het inzetten op het “klaar-voor-aardgasvrij” maken van de bestaande bouw tot 2030. Met het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY werken we aan projecten om aan deze ambities te voldoen en de doelen te halen.

Door ambitieus in te zetten op grootschalige opwek in Bergeijk Zuid-West willen we de doelstelling energieneutraal in 2030 halen. Hiermee voldoen we ook aan ons deel van het RES-bod. Het oplossen van de netcongestie vraagt daarbij veel van onze inzet. De netcongestie in Brabant heeft negatieve effecten voor de gehele energietransitie. Het is niet meer mogelijk om grootschalig energie terug te leveren, en energie afnemen wordt voor grootverbruikers ook steeds moeilijker. Dit heeft grote gevolgen voor tal van projecten. Bijvoorbeeld voor het realiseren van zonnepanelen op grote bedrijfsdaken, grootschalige zonne- en windprojecten op land, de groei en uitbreiding van bedrijven en zelfs de nieuwbouw van bedrijfspanden. Een van de oplossingen voor netcongestie is het uitbreiden van het net. Het aanleggen van een extra kabel van Eindhoven-Zuid naar het verdeelstation in Hapert door TenneT is een belangrijke stap. Tegelijkertijd is het nodig om energieverbruik te besparen. Minder verbruik betekent ook dat er minder opgewekt hoeft te worden. Door onze gemeentelijke gebouwen en openbare verlichting te verduurzamen, inwoners te ondersteunen met het isoleren en door in te zetten op duurzame alternatieven in plaats van de auto hopen we hier stappen in te zetten.

Doel in de Transitievisie Warmte is om in 2025 te zorgen dat zo'n 70% van de woning- en gebouweigenaren in Bergeijk een idee heeft van de stappen die zij moeten zetten om klaar-voor-aardgasvrij te worden. Door inzetten van gerichte communicatie en het adviseren van inwoners door KempenEnergie worden inwoners bewust van de stappen die zij moeten nemen. De communicatie is ook een belangrijk onderdeel in de projecten Groene Zone Isoleren en Zonnepanelen volgend jaar.

Uit de stijging van het aantal aanvragen voor subsidie isolerende maatregelen concluderen we dat veel inwoners bezig zijn met het verduurzamen van de woning. Door volgend jaar te starten met de Groene Zone isoleren en zonnepanelen hopen we deze trend door te zetten. Zo bereiken we het doel dat in 2030 50% van de woningen en gebouwen in Bergeijk geïsoleerd is en dat 70% van de elektriciteitsbehoefte van de gebouwde omgeving voorzien is door zonne-energie van daken.

In de energietransitie willen we vooral ook onze inwoners en bedrijven een betaalbare en stap-voor-stap aanpak bieden om hun woningen en gebouwen te verduurzamen. Voor de gemeentelijke gebouwen ligt er een verduurzamingsplan en gaan we als eerste van start met de basissportvoorzieningen. Met de bedrijven op de Waterlaan zijn we op zoek naar een oplossing voor de problemen in de teruglevering en afname van elektriciteit. Inwoners die moeite hebben de energierekening te betalen worden ondersteund met het aanbrengen van energiebesparende maatregelen. Woningeigenaren kunnen subsidie krijgen voor het nemen van duurzame maatregelen in de woning.

Voor het omgaan met de gevolgen van de klimaatverandering betrekken we inwoners door aandacht te schenken aan het bergen van hemelwater op eigen terrein. Inwoners kunnen gebruik maken van een afkoppelsubsidie in herstructureringsgebieden of deelnemen aan de regentonnenactie.

De uitdaging en noodzaak blijft groot. Zeker rond problemen als netcongestie en betaalbaarheid voor de inwoners en bedrijven. Toch hopen we met het hele pakket aan projecten uit het uitvoeringsprogramma in 2024 weer een stap dichterbij onze doelstellingen te komen. Om stappen in de energietransitie voor de gemeente betaalbaarder te maken heeft ook het Rijk middelen beschikbaar gesteld voor uitvoer van het klimaatakkoord. Om deze middelen op de juiste manier in te zetten gaan we in 2024 specifieke kennis en communicatie inhuuren.

4. Stand van zaken uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY 2023

Hieronder wordt het volgende weergegeven:

- Tabel 2: Plan 2023; de begroting bij het uitvoeringsplan zoals de raad heeft vastgesteld in december 2022.
- Tabel 3: Realisatie 2023; de financiële stand van zaken bij het uitvoeringsplan 2023 met peildatum 1 september 2023. Voor het resterende deel van 2023 wordt enkel een prognose beschreven aangezien het jaar nog niet is afgelopen.

In bijlage 1 vindt u een uitgebreide beschrijving van deze projecten en de bijbehorende ontwikkelingen.

Tabel 2: Plan 2023; de begroting bij het uitvoeringsplan zoals de raad heeft vastgesteld in november 2022

Plan 2023				
Project	Dekking uit reserve duurzaamheid	Dekking uit ander budget gemeente Bergeijk	Dekking uit regeling, subsidie, extern	Geschatte besparing CO2 in kg/jr
1. Duurzaam gebouwde omgeving totaal	€ 307.000	€ 200.000	€ 170.531	813.946
Wonen	€ 207.000	€ 0	€ 170.531	636.000
BEGREENprijs	€ 5.000	€ 0	€ 0	
Duurzaamheidsweek	€ 1.000	€ 0	€ 0	
Verduurzamen huurwoningen van woningcorporaties	€ 0	€ 0	€ 0	230.000
Geluidsanering combi met energie	€ 0	€ 0	€ 0	
Advisering, stimulering en begeleiding van huiseigenaren op het gebied van duurzame energieopwekking en energiebesparing	€ 51.000	€ 0	€ 0	
Pilot Tiny House	€ 0	€ 0	€ 0	15.000
Subsidie duurzame energie 2022-2025; isolerende maatregelen	€ 113.000	€ 0	€ 0	241.000
Mee doen TVW	€ 22.000	€ 0	€ 0	
Energiearmoede	€ 0	€ 0	€ 170.531	150.000
De Groene Zone Isoleren	€ 15.000	€ 0	€ 0	
Duurzame gebouwen gemeente (Publieke dienstverlening)	€ 100.000	€ 200.000	€ 0	177.946
Openbare verlichting LED in 8 jaar vervangen	€ 0	€ 200.000	€ 0	81.000
Gemeentelijke gebouwen energiebesparing	€ 100.000	€ 0	€ 0	96.946
2. Duurzaam Werken	€ 12.000	€ 0	€ 11.934	0
Project stimulering verduurzaming bedrijventerreinen	€ 12.000	€ 0	€ 0	
Informatie- en energiebesparingsplicht bedrijven	€ 0	€ 0	€ 9.141	
Toezichtstraject Kantoren energielabel C	€ 0	€ 0	€ 2.793	
3. Duurzame Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0	208.000
Laadpalen	€ 0	€ 0	€ 0	208.000
Fietsambitie	€ 0	€ 0	€ 0	
4. Duurzame Gemeente	€ 30.000	€ 150.000	€ 0	
Wagenpark verduurzamen	€ 0	€ 150.000	€ 0	3.000
Opstellen uitvoeren programmaplan BeEnergy (Bergeijk energieneutraal)	€ 0	€ 0	€ 0	
Regionale Energie Strategie (RES)	€ 0	€ 0	€ 0	
Strategie en uitvoeringsorganisatie TVW	€ 30.000	€ 0	€ 0	
5. Hernieuwbare energie	€ 205.500	€ 0	€ 0	34.900
Grootschalige zonne- en windenergie Bergeijk	€ 6.000	€ 0	€ 0	
Organisatie deskundigenpanel en beoordeling projectvoorstellen	€ 5.000	€ 0	€ 0	
Innovatie m.b.t. opslag duurzame energie	€ 7.500	€ 0	€ 0	
Subsidie duurzame energie 2022-2025; duurzame energieopwek	€ 187.000	€ 0	€ 0	34.900
6. Klimaatadaptatie	€ 25.000	€ 92.000	€ 0	0
Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie	€ 25.000	€ 0	€ 0	
Biodiversiteit verhogen	€ 0	€ 50.000	€ 0	
Klimaatadaptief bosbeheer	€ 0	€ 42.000	€ 0	
Totaal	€ 579.000	€ 442.000	€ 182.465	1.056.846

	Kosten uitvoeringsprogramma 2023 t.l.v. bestemmingsreserve Duurzaamheid en klimaat	Uitvoeringsprogramma 2023 reeds beschikbare budgetten gem Bergeijk	Uitvoeringsprogramma 2023 reeds beschikbare budgetten extern	Verwachte besparing CO2 in kg/jr
1. Duurzaam gebouwde omgeving totaal	€ 307.000	€ 200.000	€ 170.531	813.946
2. Duurzaam Werken	€ 12.000	€ 0	€ 11.934	0
3. Duurzame Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0	208.000
4. Duurzame Gemeente	€ 30.000	€ 150.000	€ 0	0
5. Hernieuwbare energie	€ 205.500	€ 0	€ 0	34.900
6. Klimaatadaptatie	€ 25.000	€ 92.000	€ 0	0
Totaal	€ 579.500	€ 442.000	€ 182.465	1.056.846

Tabel 3: Prognose Realisatie 2023; de financiële stand van zaken bij het uitvoeringsplan 2023 met peildatum 1 september 2023

Prognose Realisatie 2023				
Project	Dekking uit reserve duurzaamheid	Dekking uit ander budget gemeente Bergeijk	Dekking uit regeling, subsidie, extern	Geschatte besparing CO2 in kg/jr
1. Duurzaam gebouwde omgeving totaal	€ 210.190	€ 200.000	€ 91.110	901.186
Wonen	€ 110.190	€ 0	€ 91.110	715000
BEGREENprijs	€ 3.500	€ 0	€ 0	
Duurzaamheidsweek	€ 2.300	€ 0	€ 0	
Verduurzamen huurwoningen van woningcorporaties	€ 0	€ 0	€ 0	230.000
Geluidsanering combi met energie	€ 0	€ 0	€ 0	
Advisering, stimulering en begeleiding van huiseigenaren op het gebied van duurzame energieopwekking en energiebesparing	€ 14.000	€ 0	€ 0	
Pilot Tiny House	€ 390	€ 0	€ 40	15.000
Subsidie duurzame energie 2022-2025; isolerende maatregelen	€ 75.000	€ 0	€ 0	320.000
Mee doen TVW	€ 0	€ 0	€ 0	
Energiearmoede	€ 0	€ 0	€ 91.070	150.000
De Groene Zone Isoleren	€ 15.000	€ 0	€ 0	
De Groene Zone Zonnepanelen	€ 0	€ 0	€ 0	
Duurzame gebouwen gemeente (Publieke dienstverlening)	€ 100.000	€ 200.000	€ 0	186.186
Openbare verlichting LED in 8 jaar vervangen	€ 0	€ 200.000	€ 0	186.186
Gemeentelijke gebouwen energiebesparing	€ 100.000	€ 0	€ 0	
2. Duurzaam Werken	€ 5.860	€ 0	€ 9.141	
Project stimulering verduurzaming bedrijventerreinen	€ 3.360	€ 0	€ 0	
Informatie- en energiebesparingsplicht bedrijven	€ 0	€ 0	€ 9.141	
Toezichtstraject Kantoren energielabel C	€ 2.500	€ 0	€ 0	
3. Duurzame Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0	16.500
Laadpalen	€ 0	€ 0	€ 0	16.500
Fietsambitie	€ 0	€ 0	€ 0	
4. Duurzame Gemeente	€ 0	€ 0	€ 0	0
Wagenpark verduurzamen	€ 0	€ 0	€ 0	
Opstellen uitvoeren programmaplan BeEnergy (Bergeijk energieneutraal)	€ 0	€ 0	€ 0	
Regionale Energie Strategie (RES)	€ 0	€ 0	€ 0	
Strategie en uitvoeringsorganisatie TVW	€ 0	€ 0	€ 0	
5. Hernieuwbare energie	€ 171.000	€ 0	€ 35.072	34.900
Grootschalige zonne- en windenergie Bergeijk	€ 6.000	€ 0	€ 5.072	
Organisatie deskundigenpanel en beoordeling projectvoorstellen	€ 5.000	€ 0	€ 30.000	
Innovatie m.b.t. opslag duurzame energie	€ 0	€ 0	€ 0	
Subsidie duurzame energie 2022-2025; duurzame energieopwek	€ 160.000	€ 0	€ 0	34.900
6. Klimaatadaptatie	€ 37.000	€ 0	€ 0	0
Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie	€ 37.000	€ 0	€ 0	
Biodiversiteit verhogen	€ 0	€ 50.000	€ 0	
Klimaatadaptief bosbeheer	€ 0	€ 42.000	€ 0	
Totaal	€ 424.050	€ 200.000	€ 135.323	952.586

	Kosten uitvoeringsprogramma 2022 t.i.v. bestemmingsreserve Duurzaamheid en klimaat	Uitvoeringsprogramma 2022 reeds beschikbare budgetten gem Bergeijk	Uitvoeringsprogramma 2022 reeds beschikbare budgetten extern	Verwachte besparing CO2 in kg/jr
1. Duurzaam gebouwde omgeving totaal	€ 210.190	€ 200.000	€ 91.110	901.186
2. Duurzaam Werken	€ 5.860	€ 0	€ 9.141	0
3. Duurzame Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0	16.500
4. Duurzame Gemeente	€ 0	€ 0	€ 0	0
5. Hernieuwbare energie	€ 171.000	€ 0	€ 35.072	34.900
6. Klimaatadaptatie	€ 37.000	€ 0	€ 0	0
Totaal	€ 424.050	€ 200.000	€ 135.323	952.586

5. Uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY 2024

In onderstaande tabel 4 wordt een overzicht gegeven van het uitvoeringsprogramma 2024. In bijlage 1 vindt u een uitgebreide beschrijving van deze projecten en bijbehorende ontwikkelingen.

Plan 2024				
Project	Dekking uit reserve duurzaamheid	Dekking uit ander budget gemeente Bergeijk	Dekking uit regeling, subsidie, extern	Geschatte besparing CO2 in kg/jr
1. Duurzaam gebouwde omgeving totaal	€ 173.000	€ 550.000	€ 450.400	1.004.132
Wonen	€ 118.000	€ 0	€ 425.400	721000
BEGREENprijs	€ 0	€ 0	€ 0	
Duurzaamheidsweek	€ 3.000	€ 0	€ 0	
Verduurzamen huurwoningen van woningcorporaties	€ 0	€ 0	€ 0	230.000
Geluidsanering combi met energie	€ 0	€ 0	€ 0	
Advisering, stimulering en begeleiding van huiseigenaren op het gebied van duurzame energieopwekking en energiebesparing	€ 0	€ 0	€ 50.000	
Subsidie duurzame energie 2022-2025; isolerende maatregelen	€ 100.000	€ 0	€ 0	241.000
Mee doen TVW	€ 0	€ 0	€ 25.000	
Energiearmoede	€ 0	€ 0	€ 100.000	150.000
De Groene Zone Isoleren	€ 0	€ 0	€ 165.400	100.000
Soorten Management Plan (SMP)	€ 0	€ 0	€ 50.000	
De Groene Zone Zonnepanelen	€ 15.000	€ 0	€ 35.000	
Duurzame gebouwen gemeente (Publieke dienstverlening)	€ 55.000	€ 550.000	€ 25.000	283.132
Openbare verlichting LED in 8 jaar vervangen	€ 0	€ 200.000	€ 0	186.186
Gemeentelijke gebouwen energiebesparing	€ 55.000	€ 0	€ 0	96.946
Verduurzamen basissportvoorzieningen	€ 0	€ 350.000	€ 25.000	
2. Duurzaam Werken	€ 11.800	€ 0	€ 52.689	0
Project stimulering verduurzaming bedrijventerreinen	€ 10.000	€ 0	€ 50.000	
Informatie- en energiebesparingsplicht bedrijven	€ 0	€ 0	€ 2.689	
Toezichtstraject Kantoren energielabel C	€ 1.800	€ 0	€ 0	
3. Duurzame Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0	208.000
Laadpalen	€ 0	€ 0	€ 0	208.000
Fietsambitie	€ 0	€ 0	€ 0	
Ffkes meerijden / werkgeversaanpak	€ 0	€ 0	€ 0	
4. Duurzame Gemeente	€ 0	€ 150.000	€ 0	
Wagenpark verduurzamen	€ 0	€ 150.000	€ 0	3.000
Opstellen uitvoeren programmaplan BeEnergy (Bergeijk energieneutraal)	€ 0	€ 0	€ 0	
Regionale Energie Strategie (RES)	€ 0	€ 0	€ 0	
Strategie en uitvoeringsorganisatie TVW	€ 0	€ 0	€ 0	
5. Hernieuwbare energie	€ 166.000	€ 0	€ 25.100	34.900
Grootschalige zonne- en windenergie Bergeijk	€ 6.000	€ 0	€ 5.100	
Organisatie deskundigenpanel en beoordeling projectvoorstellen	€ 0	€ 0	€ 20.000	
Subsidie duurzame energie 2022-2025; duurzame energieopwek	€ 160.000	€ 0	€ 0	34.900
6. Klimaatadaptatie	€ 80.000	€ 0	€ 0	0
Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie	€ 80.000	€ 0	€ 0	
Totaal	€ 430.800	€ 700.000	€ 528.189	1.247.032

	Kosten uitvoeringsprogramma 2024 tlv bestemmingsreserve Duurzaamheid en klimaat	Uitvoeringsprogramma 2024 reeds beschikbare budgetten gem Bergeijk	Uitvoeringsprogramma 2024 reeds beschikbare budgetten extern	Verwachte besparing CO2 in kg/jr
1. Duurzaam gebouwde omgeving totaal	€ 173.000	€ 550.000	€ 450.400	1.004.132
2. Duurzaam Werken	€ 11.800	€ 0	€ 52.689	0
3. Duurzame Mobiliteit	€ 0	€ 0	€ 0	208.000
4. Duurzame Gemeente	€ 0	€ 150.000	€ 0	0
5. Hernieuwbare energie	€ 166.000	€ 0	€ 25.100	34.900
6. Klimaatadaptatie	€ 80.000	€ 0	€ 0	0
Totaal	€ 430.800	€ 700.000	€ 528.189	1.247.032

6. Bijlage 1: Stand van zaken per project

Dit is een overzicht van de actuele in 2024 lopende projecten of de projecten die voor 2024 op het programma staan

1. Duurzaam Gebouwde omgeving

a. Woningen

1.1	BERgeijkGREEN prijs
Korte omschrijving en doel project	De BERgeijkGREEN aanmoedigingsprijs is een prijsvraag voor duurzame ideeën. Deze wordt vanaf 2021 om de 2 jaar georganiseerd. In totaal is er €5000 te vergeven. De prijs is een financiële tegemoetkoming voor inwoner met goed duurzaam idee. Het prijzengeld is de afgelopen jaren verdeeld onder inwoners met verschillende ideeën. Aantal aanmeldingen: 2016: 3 aanmeldingen, 3 prijswinnaars 2017: 4 aanmeldingen, 2 prijswinnaars 2018: 7 aanmeldingen, 7 prijswinnaars 2019: 8 aanmeldingen, 5 prijswinnaars 2020: 8 aanmeldingen, 3 prijswinnaars 2021: 7 aanmeldingen, 3 prijswinnaars 2023: 7 aanmeldingen, 2 prijswinnaars
Resultaten 2023	In 2023 is de BERgeijkGreen aanmoedigingsprijs voor de 7e keer georganiseerd. Dit keer is de jeugdgemeenteraad er intensief bij betrokken. Beloonde ideeën in 2023 zijn: - Scouting St Andries wil zijn blokhutten verduurzamen - Natuurtuin 't Loo wil de paden verharderen met olivijnkorrels en verhoogde plantenbakken langs de paden aanbrengen In 2023 heeft de winnares van het idee boomspiegels uit 2021 het beschikbare budget hiervoor verder ingezet.
Uitvoering 2024 - 2025	In 2025 zal voor de 8e keer de BERgeijkGREEN aanmoedigingsprijs worden uitgevoerd. In de loop van 2024 gaan we bekijken of de huidige vorm nog houdbaar is of dat we moeten kiezen voor een andere opzet.
Opbrengsten	Bewustwording, advies en kennis

1.2	Duurzaamheidsweek/Klimaatweek
Korte omschrijving en doel project	Terugkerende dag(en) in het kader van energiebesparing en klimaatadaptatie. We koppelen dit aan de Nationale Klimaatweek.
Betrokken partijen	Gemeente, Band op spanning, Duurzame Huizenroute
Resultaten 2023	Rond de klimaatweek 30 oktober t/m 5 november besteden we aandacht aan energie besparen en klimaatadaptatie door de actiedag Band op spanning, deelname aan de Duurzame Huizenroute, en eventueel nog activiteiten met KempenEnergie . De actie 'Band op spanning' vindt plaats op één werkdag. Banden van bezoekers van de supermarkt worden op spanning gebracht. De actie vraagt aandacht voor de bandenspanning en het effect op het brandstofverbruik. De gemeente Bergeijk ondersteunt activiteiten van de Duurzame Huizenroute. Ieder najaar vindt de duurzame Huizenroute plaats en krijgen inwoners de kans om een duurzaam huis te bezoeken en maatregelen in de praktijk te zien.
Uitvoering 2024	Ook in 2024 besteden we gedurende 1 week of dag aandacht aan één of meerdere duurzaamheidsacties.
Opbrengsten	Bewustwording, advies en kennis. In november 2022 zijn de banden van 117 auto's op spanning gebracht, waarmee 2083 kg CO ₂ wordt bespaard.

1.3	Verduurzamen huurwoningen van woningcorporaties
Korte omschrijving en doel project	De woningcorporaties geven ieder jaar middels de prestatieafspraken onder andere inzicht in hun verduurzamingsopgave. Het verduurzamingsfonds van de gemeente Bergeijk geeft een extra impuls aan de verduurzaming van de oude Vestia woningen. Daarnaast zijn we samen met de woningcorporaties gestart met activiteiten om huurders met energiearmoede te ondersteunen. Hiervoor meer bij het project 1.8 Energiearmoede.
Betrokken partijen	Woningcorporaties Wooninc, Woonstichting De Zaligheden (WSZ) en Woningbelang
Resultaten 2022/2023	In de nieuwe prestatieafspraken met de woningbouwcoöperaties is vastgelegd dat er energiemaatregelen door de woningcoöperaties uitgevoerd gaan worden ten gunste van de bewoners. De energiedoelen uit de prestatieafspraken: <ul style="list-style-type: none"> - Realiseren Nul-op-meter-woningen bij nieuwbouw van grondgebonden woningen. - Woningbelang en WSZ leggen op daken van huurwoningen zonnepanelen. Ze blijven dit ook actief aanbieden en plaatsen bij mutatie. - Bewustwording van energieverbruik bevorderen bij bewoners. - Woningbelang zet energiecoaches in om huurders te helpen bij energiebesparing. - Verduurzaming van woningen wordt gedaan tijdens mutaties of wanneer huurder erom vraagt. - Aandacht voor hittestress en klimaatadaptatie o.a. door onderzoek naar natuur-inclusief bouwen, toepassen van verticaal groen en het vervangen van tegels door groen in tuinen. - KempenEnergie verzorgt voor de “oud Vestia”-huurders van WSZ een binnenklimaatscan (zie project 1.8 Energiearmoede). - Om de doelgroep te ontzorgen zetten we samen met de woningcorporaties Woningbelang en De Zaligheden een klusbus in. Een bus met kleine energiebesparende producten (LED lampen, tochtstrips, radiatorfolie, etc.) komt op afspraak bij de huurder. De bemanning van deze bus brengt de energiebesparende maatregelen direct bij de bewoners aan. De doelgroep bestaat vooral uit de bewoners van de ‘oude’ Vestia-woningen (zie project 1.8 Energiearmoede).
Uitvoering 2024	In 2023 worden er met de woningcorporaties weer nieuwe prestatieafspraken voorbereid, deze worden in december 2023 vastgesteld. Er wordt naar alle waarschijnlijk voortgeborduurd op de activiteiten uit de bestaande prestatieafspraken, aangevuld met nieuwe ontwikkelingen. Hierbij zal energiebesparing en verdere verduurzaming van het woningbezit centraal staan. Betaalbaarheid is daarnaast een belangrijk thema, zeker in deze tijd van stijgende kosten en energieschaarste.
Opbrengsten	Energiebesparing en bewustwording bij de huurders. Jaarlijkse besparing van 230.000 kg CO ₂ -emissie en €95.000,- aan energielasten bij de inwoners.

1.4	Geluidsanering combi met energie
Korte omschrijving en doel project	Bij woningen waarbij “verkeersgeluid” wordt gesaneerd, zal ook energiebesparing meegenomen worden. Doel van het geluidsaneringsproject is om gevelmaatregelen te treffen om overlast van verkeersgeluiden in woningen tegen te gaan. De ODZOB voert dit project voor de gemeente Bergeijk uit. De kosten voor het aanbrengen van geluidwerende gevelmaatregelen zijn volledig gesubsidieerd, tenzij er achterstallig onderhoud aan de woning is. Dit deelproject is naar verwachting in 2025 afgerond. Meedoen is op vrijwillige basis. We willen onderzoeken of het mogelijk is om ook tegelijkertijd met de geluidssanering, energiebesparende maatregelen binnen dit project te laten meenemen. De ODZOB heeft voor het eerste deelproject het ontwerpsaneringsprogramma voor het 1e deelgebied klaar. Dit is goedgekeurd door het Bureau Sanering Verkeerslawaii. Het definitieve saneringsprogramma is eind 2022 in werking getreden.
Betrokken partijen	ODZOB

Resultaten 2023	In 2023 zijn de woningen die in aanmerking komen voor eventuele geluidwerende gevelmaatregelen uitgenodigd om deel te nemen aan dit project. De aanmelders zullen vanaf juni – december 2023 door de ODZOB bezocht worden voor een woninginventarisatie.
Uitvoering 2024	Op basis van de woninginventarisatie is halverwege 2024 duidelijk welke woningen het aanbod voor gevelmaatregelen krijgen aangeboden. Vanaf dat moment zullen de woningeigenaren hierover geïnformeerd worden. Tegen die tijd gaan we bekijken of we mogelijk aanvullende informatie of aanbod kunnen doen om de hele woning te isoleren.
Opbrengsten	Verminderde geluidsoverlast en verbeterde isolatie.

1.5	Advisering, stimulering en begeleiding van huiseigenaren op het gebied van duurzame energieopwekking en energiebesparing
Korte omschrijving en doel project	Adviseren, informeren en stimuleren inwoners met betrekking tot energie besparen en duurzame energie opwekken o.a. in samenwerking met KempenEnergie.
Betrokken partijen	Vereniging KempenEnergie
Resultaten 2023	<p>KempenEnergie ontvangt een structurele subsidie van de gemeente waarvoor zij de volgende activiteiten uitvoeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>EnergieLoket</u>: Inwoners kunnen energieadvies vragen bij Kempenenergie via de website. Fysiek advies is ook mogelijk in het EnergieLoket op zaterdagochtend in de bibliotheek van Bergeijk, 40 keer per jaar. In 2022 kwamen hier gemiddeld 3 bezoekers per zaterdagochtend. - Informatiebijeenkomsten en/of <u>OnlineEnergieWorkshops</u>. In 2022 waren dit er 12 met gemiddeld 27 deelnemers. - Tweewekelijkse publicaties in de regionale huis-aan-huisbladen, maandelijkse nieuwsbrieven, blogs en vlogs op de website. - Deelname aan jaarmarkten en beurzen door KempenEnergie. - Uitvoeren van <u>Energiescans</u>. Gratis voor leden. In 2022 zijn er ruim 100 in Bergeijk uitgevoerd. <p>Er zijn twee extra projecten met KempenEnergie en KempenDuurzaam uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Binnenklimaatsscans voor inwoners met energiarmede. Aan de orde komen o.a.: Het energieverbruik, woon- en leefklimaat, toepassen eenvoudige energiebesparingsmogelijkheden, energiezuinig woongedrag, aanwezigheid van energieslurpers, energiebesparende tips voor de bewoner. Zie project 1.8 Energiermede. - Ontzorgingstraject energieplan voor eigenaren van woningen. Bij het ontzorgingstraject energieplan wordt in overleg met de woningeigenaar door de energieadviseurs van KempenDuurzaam een uitgebreid energieplan opgesteld. Daarna is het mogelijk om begeleiding te krijgen bij het opvragen en beoordelen van offertes. Er zijn tot nu toe 7 energieplannen opgesteld.
Uitvoering 2024	<p>De vereniging KempenEnergie en de coöperatie KempenDuurzaam hebben de intentie om actief samen te werken met Bergeijk en de andere Kempengemeenten.</p> <p>De samenwerking richt zich op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het versterken van de organisatie Vereniging KempenEnergie en de aan haar gelieerde coöperaties - Organiseren en in stand houden van langlopende projecten (de reguliere advisering, begeleiding en stimulering van inwoners) - Organiseren van incidentele, kortlopende projecten. <p>De structurele bijdrage van de gemeente aan KempenEnergie willen zij inzetten voor onderdeel 1 en 2. Deze activiteiten zijn dus vooral door en voor de vrijwilligers. Onderdeel 3 wordt vooral door KempenDuurzaam uitgevoerd. Hiervoor wordt een marktconforme prijs gevraagd.</p> <p>In 2023 vroeg KempenEnergie €4000,- bijdrage van de gemeente aan hun basisactiviteiten. KempenEnergie geeft aan dat in de toekomst dat niet genoeg is om een professionele organisatie te worden. We gaan in overleg met KempenEnergie hoe we tot een samenwerking kunnen komen en rechtmatig aan deze wens kunnen voldoen.</p>

	<p>Hoewel het in Bergeijk gaat om individuele oplossingen (bijvoorbeeld isoleren en een warmtepomp) kan 'samen met de burens aan de slag' en uitzoeken wat de (isolatie)opties zijn (zonder tijdsdruk om daadwerkelijk uit te voeren) zeker toegevoegde waarde hebben.</p> <p>Als de mogelijkheid zich aandient willen we de middelen hebben om hier op in te kunnen spelen. We reserveren middelen hiervoor vanuit de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Deze is bedoeld voor het inzetten van personele capaciteit op klimaatmitigatie. Deze kortlopende projecten kunnen samen met KempenDuurzaam of andere organisaties worden uitgevoerd. Hiervoor zullen we het aanbestedingsbeleid van de gemeente toepassen.</p>
Opbrengsten	Bewustwording, advies en kennis inwoners

1.6	Subsidie duurzame energie 2022-2025; duurzame maatregelen isolatie																																										
Korte omschrijving en doel project	De subsidieregeling duurzame maatregelen voor particuliere woningeigenaren is een financiële prikkel om inwoners te stimuleren hun woning te isoleren. De subsidie werkt extra stimulerend in combinatie met het energieadvies van Kempenenergie. (Zie project 1.5 Advisering, stimulering en begeleiding van huiseigenaren). Het doel is 150 aanvragen bij woningen p/j met gemiddelde besparingen op gas door vloer-, dak-, muurisolatie, HR++ of triple glas en isolerende buitendeuren.																																										
Resultaten 2018-2023	<p>De subsidieregeling loopt vanaf 2017. In de onderstaande grafiek is het verloop van de uitgevoerde isolerende maatregelen zichtbaar.</p> <div style="text-align: center;"> <h3>Uitgevoerde isolerende maatregelen met subsidie</h3> <table border="1"> <caption>Data for 'Uitgevoerde isolerende maatregelen met subsidie'</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Muurisolatie</th> <th>Dakisolatie</th> <th>Vloerisolatie</th> <th>HR ++/triple glas</th> <th>Totaal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>45</td> <td>10</td> <td>5</td> <td>10</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>75</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>25</td> <td>110</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>60</td> <td>10</td> <td>5</td> <td>25</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>75</td> <td>20</td> <td>10</td> <td>30</td> <td>135</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>80</td> <td>20</td> <td>5</td> <td>30</td> <td>135</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>115</td> <td>35</td> <td>15</td> <td>40</td> <td>205</td> </tr> </tbody> </table> </div> <p>De stijgende lijn in de uitvoer van isolerende maatregelen zet door. De stijging van de gasprijzen heeft ervoor gezorgd dat er meer inwoners hun huis isoleren. In 2022 zijn 253 aanvragen voor isolerende maatregelen in het kader van de subsidieregeling duurzame energie voor particulieren gehonoreerd. Hiermee is door de inwoners voor € 1.168.810 (€93.046 wacht op uitvoering) geïnvesteerd. Er wordt € 115.647 aan subsidie verstrekt. 29 Woningeigenaren wachten nog op uitvoering.</p>	Jaar	Muurisolatie	Dakisolatie	Vloerisolatie	HR ++/triple glas	Totaal	2017	45	10	5	10	70	2018	75	5	5	25	110	2019	60	10	5	25	100	2020	75	20	10	30	135	2021	80	20	5	30	135	2022	115	35	15	40	205
Jaar	Muurisolatie	Dakisolatie	Vloerisolatie	HR ++/triple glas	Totaal																																						
2017	45	10	5	10	70																																						
2018	75	5	5	25	110																																						
2019	60	10	5	25	100																																						
2020	75	20	10	30	135																																						
2021	80	20	5	30	135																																						
2022	115	35	15	40	205																																						

Resultaten Subsidie duurzame energie besparing voor particulieren 2022

svz 1-9-2023	Aantal			Subsidiebedrag		Eigen investering	
	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond	afwijzing-ingetrokken-afgebroken	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond
Muurisolatie	12	105	1	€ 3.074	€ 44.826	€ 32.000	€ 258.783
Dakisolatie	4	33	0	€ 2.085	€ 20.532	€ 16.843	€ 288.619
Vloerisolatie	4	18	0	€ 1.524	€ 6.639	€ 10.078	€ 61.410
HR ++, triple glas	9	68	2	€ 4.589	€ 32.378	€ 34.125	€ 559.998
Subtotaal	29	224	3	€ 11.272	€ 104.375	€ 93.046	€ 1.168.810

In de onderstaande tabel is zichtbaar hoe de stand met betrekking tot aanvragen in 2023 verloopt. Op 1 september 2023 zijn er 98 ontvankelijke aanvragen voor subsidie op isolerende maatregelen. Het uit te keren bedrag aan subsidie daarvan: €45.497. De verwachting is ergens rond €75.000 uit te komen. Dit is minder dan verwacht (€110.000).

Resultaten Subsidie duurzame energie besparing voor particulieren 2023

svz 1-9-2023	Aantal			Subsidiebedrag		Eigen investering	
	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond	afwijzing-ingetrokken-afgebroken	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond
Maatregelen							
Muurisolatie	13	25	0	€ 6.054	€ 11.437	€ 92.984	€ 61.338
Dakisolatie	5	5	0	€ 3.360	€ 2.394	€ 61.249	€ 29.853
Vloerisolatie	4	5	0	€ 1.741	€ 1.796	€ 6.025	€ 20.488
HR ++.triple glas	25	16	0	€ 11.782	€ 6.933	€ 74.684	€ 59.656
Subtotaal	47	51	0	€ 22.937	€ 22.560	€ 234.942	€ 171.335

	Inwoners moeten soms lang wachten op uitvoering door het materialentekort in de bouw. De subsidie kan door inwoners gecombineerd worden met de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing voor woningeigenaren (ISDE) van het Rijk.
Uitvoering 2024	De subsidie wordt doorgezet met een subsidieverordening voor 2022-2025. Het bedrag wordt aangepast naar €100.000 (subsidiegeld). Voor 2024 nemen we een bedrag van een €100.000 aangezien we een toename verwachten in het aantal aanvragen voor isolerende maatregelen als we met de Groene Zone Isoleren starten. Woningeigenaren kunnen in Bergeijk subsidie krijgen voor het nemen van duurzame maatregelen. Deze subsidie komt bovenop de subsidie die zij kunnen krijgen van het Rijk (ISDE). De opzet van de Groene Zone Isoleren is erop gericht om de woningeigenaar zoveel mogelijk te ontzorgen. Het energieadvies wordt zodanig vormgegeven dat hiermee eenvoudig een aanvraag voor een ISDE subsidie kan worden gedaan. Echter het grote verschil met de Rijksregeling is dat in Bergeijk vooraf subsidie moet worden aangevraagd. Omdat wij daarmee een uitzondering zijn in de MRE gemeenten is het lastiger om dit in het adviestraject op te nemen. Dit is één van de redenen waarom er een wijziging van de subsidieregeling wordt voorgesteld aan de Raad.
Opbrengsten	De genomen maatregelen van 2022 leveren in 1 jaar leveren rond de 300.000 kg per jaar aan besparing CO ₂ op.

1.7	MEE DOEN! “klaar-voor-aardgasvrij” maken bestaande bouw in 2030
Korte omschrijving en doel project	De hoofdstrategie van de Transitievisie Warmte (TVW) van Bergeijk is het inzetten op het “klaar-voor-aardgasvrij” (of aardgasvrij-gereed) maken van de bestaande bouw tot 2030. Dat betekent dat woningen en gebouwen nog wel gebruik maken van aardgas maar dat deze met duurzame maatregelen gereed worden gemaakt om in de toekomst (met een relatief kleine stap) van het aardgas af te gaan. De stap naar loskoppelen van aardgas wordt hiermee kleiner gemaakt maar de eigenaar heeft wel al profijt van de aanpassingen.
Uitvoering 2023/2024	In 2022 hebben we het communicatie-/uitvoeringsplan MEE DOEN! “klaar-voor-aardgasvrij” opgesteld. Dit communicatieplan bevat acties om duurzame maatregelen in 2023 en 2024 kracht bij te zetten, om de inwoners van Bergeijk in beweging te krijgen door draagvlak en betrokkenheid te creëren en gedragsverandering te stimuleren. Om binnen de gemeente Bergeijk te zorgen dat in 2025 zo'n 70% van de woning- en gebouweigenaren een idee heeft van de stappen die zij moeten zetten om aardgasvrij-ready te worden, werken we aan de volgende communicatiedoelen: <ul style="list-style-type: none"> - Kennis vergroten - Aanzetten tot actie - Samen doen Uitgangspunt in de communicatie is: De communicatie moet begrijpelijk, laagdrempelig en toegankelijk zijn, acties waar inwoners zelf deel aan kunnen nemen, samen met partners als KempenEnergie, enthousiaste inwoners en andere beleidsvelden, de gemeente geeft het goede voorbeeld en sluit aan bij het DNA van Bergeijk. De aanpak is gericht op een uitwerking van de doelen en uitgangspunten. Projecten in BEbergeijkENERGY sluiten aan bij deze aanpak.
Opbrengsten	Kennis vergroten, aanzetten tot actie en samen doen

1.8	Energiearmoede
Korte omschrijving en doel project	<p>In 2022 heeft de gemeente Bergeijk middelen ontvangen om huishoudens te ondersteunen met een laag besteedbaar inkomen die te maken hebben met hoge energielasten door hoge energiekosten in combinatie met de lagere energiekwaliteit van de woningen. In 2023 kwamen daar nog extra middelen bij. Deze specifieke uitkering moet voor 31 december 2025 zijn ingezet. Het totaal beschikbare bedrag is €369.317. Uit de cijfers en tools die we ter beschikking hebben gekregen blijkt dat begin 2022 4,2% van de huishoudens in Bergeijk te maken heeft met energiearmoede. Bij het bepalen waar we deze inwoners vinden blijkt dat 70% van de huishoudens een huurwoning met een lage energiekwaliteit bewoont, en veelal leeft van een bijstandsuitkering of een laag pensioen.</p> <p>Het doel is dat 400 huishoudens met energiearmoede het aanbod hebben gehad voor een bezoek van de klusbus of het bezoek van een energiegid van Kempen-Energie en 60% hier aan deelneemt.</p>
Resultaten 2023	<p>De specifieke uitkering Energiearmoede is voor de volgende maatregelen ingezet:</p> <p>Inzet van de klusbus voor huurders van “oude” Vestia woningen</p> <p>Van Woningbelang zijn 343 “oude” Vestia-woningen voor dit aanbod benaderd. Bij 209 woningen zijn energiebesparende maatregelen aangebracht. Van de adressen die niet deelnemen geeft 60% aan geen last te hebben van tocht of anderszins hulp nodig te hebben. 20% heeft geen tijd voor een passende afspraak en 20% geloven niet dat deze maatregelen helpen. Begin juni is de klusbus voor de woningen van de Zaligheden in Luyksgestel gaan rijden. Het gaat hier ook om de oude Vestia-woningen, aangevuld met nog een paar extra woningen in Luyksgestel. In totaal zullen 95 woningen worden benaderd, op 1 september hadden hiervan 50 woningen deelgenomen. De huurders van de Zaligheden en Woningbelang die hebben deelgenomen, geven aan direct resultaat te ervaren door minder tocht en dus een hoger wooncomfort.</p> <p>Nadat alle voormalige huurwoningen van Vestia het aanbod hebben gehad voor een bezoek van de klusbus gaan we verder met het aanbod aan te bieden bij de huurders van de Zaligheden in Riethoven en Westerhoven. (216 huurders). Ook met Wooninc zijn er gesprekken of het wenselijk is ook deze woningen het aanbod van de klusbus te doen. (117 huurders).</p> <p>Het aanbieden van Binnenklimaatsscans KempenEnergie aan de huurders in Luyksgestel.</p> <p>Een persoonlijk gesprek met een energiegid om naar het energieverbruik in uw woning te kijken. De energiegid geeft informatie over energiezuinig woongedrag en energiebesparende tips.</p> <p>Deze maatregel is aangeboden bij de 86 huurders de Zaligheden in Luyksgestel. Tot nu toe hebben 10 huurders deelgenomen. De huurders van Woningbelang worden door een energiecoach van Woningbelang zelf bezocht. De huurders die hebben deelgenomen zijn positief. Het zijn vaak mensen die al energiezuinig leven. Over het algemeen is het animo voor deze activiteit niet groot.</p> <p>Organisatie van een inloopavond in het Aquinohuis voor huurders van een “oude Vestia-woning” van Woningbelang of inwoners die recht hebben op energietoeslag.</p> <p>In december 2022 is een inloopavond in het Aquinohuis georganiseerd met als thema energiebesparing. Deze avond is goed bezocht door zo'n 100 inwoners. De gemeente maar ook dorpsondersteuners, KempenEnergie en Woningbelang zijn met inwoners in gesprek gegaan over het energieverbruik in huis. Tijdens de inloopavond zijn onder andere tips gegeven over hoe je energie kunt besparen maar ook over de mogelijkheden voor financiële ondersteuning. Daarnaast konden mensen zich inschrijven voor een bezoek aan huis voor extra informatie over energiebesparing (Binnenklimaatscan, energiecoach Woningbelang) of het aanbrengen van maatregelen (klusbus). Op de avond konden de inwoners extra energiebesparende materialen krijgen. Waarschijnlijk was dit één van de redenen dat deze avond goed bezocht is.</p>

	<p>De Groene Zone Isoleren (DGZ-I)</p> <p>De Groene Zone Isoleren zal begin 2024 worden opgestart.</p>
Uitvoering 2024	<p>Inzet klusbus</p> <p>Afhankelijk van het feit of we in 2024 alle sociale huurwoningen het aanbod van de klusbus hebben kunnen doen gaan we verder met de aanpak van energiearmoede.</p> <p>Het aanbieden van Binnenklimaatsscans Kempenergie aan inwoners met energiearmoede</p> <p>In plaats van binnenklimaatscan heet deze voortaan Gezond en energiezuinig wonen. Een eenvoudige energiescan geeft bewoners inzicht in de mogelijkheden om hun energieverbruik te beperken en tevens gezond en comfortabel te wonen. We willen deze scan gemeentebreed aanbieden.</p> <p>De Groene Zone Isoleren (zie ook project 1.9)</p> <p>De Groene Zone Isoleren omvat een integraal advies, het aanbrengen van isolatiemaatregelen en eventueel een lening. De kosten voor de energieadviezen worden door de gemeente gedragen.</p> <p>In de tweede tranche energiearmoede gelden die verkregen is, zit een stuk voorschot Nationaal Isolatie Programma (NIP). Deze zijn bedoeld voor isolatiemaatregelen. NIP is bedoeld om de slechte energie labels uit te faseren, en dat past ook bij de focus van het project DGZ-I. De bedoeling is om de kosten t/m 2025 hiervan deels uit de Energiearmoede gelden te halen (€65.095 = 325 energieadviezen).</p> <p>Ondersteuning doelgroep bij klantreis De Groene zone isoleren</p> <p>Alhoewel het aanbod van de Groene Zone Isoleren niet zozeer gericht is op de doelgroep met lage inkomens, maar op alle inwoners van de regio met een koopwoning willen we de aandacht toespitsen op de woningen met de "slechte" labels (label D-E-F-G) en WOZ onder de €429.300.</p> <p>Voor een groot deel van de inwoners (met name de doelgroep met lage inkomens) zullen er echter in de gehele 'klantreis' op verschillende momenten vragen beantwoord dienen te worden en aanvullend advies benodigd zijn (technisch, financieel, etc.), om te voorkomen dat de inwoners tijdens de klantreis afhaken. Het doel is dat één of meerdere isolerende maatregelen uitgevoerd wordt. We willen hier, mogelijk samen met de MRE, een aanpak voor opzetten om dit kunnen ondervangen.</p> <p>Ondersteuning doelgroep bij omlaag brengen energierekening</p> <p>Om de doelgroep te ondersteunen hebben wij nog budget van het Rijk om hier specifieke acties voor uit te voeren. Na de inzet van de klusbus gaan we kijken of deze nog nodig is om nogmaals in te zetten. Daarnaast worden andere ondersteuningsmogelijkheden onderzocht.</p>
Opbrengsten	Energiebesparing bij huishoudens met energiearmoede

1.9	<p>De Groene Zone Isoleren (DGZ-I)</p>
Korte omschrijving en doel project	<p>De Groene Zone Isoleren omvat een integraal advies, het aanbrengen van isolatiemaatregelen en eventueel een lening. Het project is uitsluitend bedoeld voor particuliere woningeigenaren (geen VvE's of particuliere verhuurders).</p> <p>Bij de integrale scan levert een adviseur een duurzaamheidsadvies voor de hele woning, inclusief verduurzamingsmaatregelen die niet binnen dit project vallen, zoals een warmtepomp. Dit energieadvies moet handelingsperspectief bieden aan de deelnemer.</p> <p>Veel particuliere woningeigenaren geven aan dat zij willen investeren in het isoleren van hun huis. Maar zij stuiten op een aantal drempels waarvan het uitzoekwerk, de administratieve handelingen, de financiën en het zelf organiseren van het onderhoud de belangrijkste zijn. Deze bezwaren worden in het project weggenomen: de woningeigenaar wordt volledig ontzorgd. De gemeente ontzorgt de bewoner door op te treden als contractpartner.</p>

	<p>Het doel is om in de periode 2023-2027 een deelname van 277 woningen te bereiken. In de 2e periode 2027-2030 willen we wederom 277 woningen bereiken. Zo doelen we op 554 deelnemende woningen in 2030.</p>
Resultaten 2023	<p>In januari 2023 heeft de Raad van Bergeijk ingestemd met deelname aan dit project. Op 1 mei waren 19 gemeenteraden van de 21 MRE gemeenten akkoord en was de inkoopstrategie vastgesteld. Hierna is het aanbestedingstraject opgestart door de projectgroep vanuit de MRE. De definitieve gunning wordt eind 2023 verwacht. Tijdens de afgelopen opstartfase van dit project zijn een aantal zaken naar boven gekomen waarmee we rekening moeten houden, als volgt:</p> <p>Soorten Management Plan (SMP)</p> <p>Een aanvullend en voorwaardelijk onderdeel is het opstellen van een Soorten Management Plan (SMP) om te zorgen dat het op peil houden van de populatie van de beschermde diersoorten geborgd wordt. Dit is voor de meeste gemeenten een nieuw onderdeel. De MRE zal de lokale gemeenten ondersteunen bij de aanbesteding voor het opstellen van een SMP (opstellen richtlijn/aanbeveling). (zie project 1.10)</p> <p>Subsidieregeling duurzame energie voor particulieren gemeente Bergeijk</p> <p>Woningeigenaren kunnen in Bergeijk subsidie krijgen voor het nemen van duurzame maatregelen. Deze subsidie komt bovenop de subsidie die zij kunnen krijgen van het Rijk (ISDE). De opzet van de Groene Zone Isoleren is erop gericht om de woningeigenaar zoveel mogelijk te ontzorgen. Het energieadvies wordt zodanig vormgegeven dat hiermee eenvoudig een aanvraag voor een ISDE subsidie kan worden gedaan.</p> <p>Het grote verschil met de Rijksregeling is dat in Bergeijk de subsidie vooraf moet worden aangevraagd. Omdat wij daarmee een uitzondering zijn in de MRE gemeenten is het lastiger om dit in het adviestraject op te nemen. Dit is één van de redenen waarom er een wijziging van de subsidieregeling wordt voorgesteld aan de Raad. De subsidie zal daarbij achteraf kunnen worden aangevraagd (zie ook project 1.6)</p> <p>Specifieke Uitkering (SpUK) Lokale Aanpak Isolatie</p> <p>Vanaf 1 maart is het mogelijk om als gemeente een aanvraag te doen voor een Specifieke Uitkering (SpUK) Lokale Aanpak Isolatie. Hiermee kan een eigen isolatieprogramma voor koopwoningen opgezet worden. Doel is om eigenaren van slecht geïsoleerde woningen die moeite hebben hun woning te verduurzamen te ondersteunen.</p> <p>Voor elke gemeente is een uitkering beschikbaar voor 2023 en 2024. In totaal kan er voor € 515.380 worden aangevraagd voor 353 woningen. Per woning kan €1460,- worden aangevraagd. De woning moet een label D,E,F, of G en een WOZ waarde onder de €429.300 hebben. De ontvangen middelen kunnen worden ingezet tot uiterlijk tot 31 december 2026.</p> <p>We willen de woningeigenaren die aan de Groene Zone Isoleren deelnemen en binnen de doelgroep vallen een korting geven van maximaal €1000,- op de te nemen maatregelen. Deze korting is onafhankelijk van de subsidie die zij kunnen krijgen vanuit RVO en de gemeente Bergeijk. Het benodigde budget voor deze korting gaan we in 2023 aanvragen op de SPUK Lokale aanpak isolatie.</p>
Uitvoering 2024	<p>In 2024 gaan we starten met het aanbieden van de Groene Zone Isoleren aan woningeigenaren. Tegelijkertijd gaan we een aantal zaken die tijdens de afgelopen opstartfase van dit project naar boven kwamen waarmee we rekening moeten houden oppakken, te weten: Soorten Management Plan (SMP) en ondersteuning doelgroep bij klan-treis De Groene zone isoleren (zie project 1.8).</p> <p>Uitvoeren van dit project houdt ook in dat we nog meer aandacht gaan geven in onze communicatie aan isoleren.</p>
Opbrengsten	<p>277 woningen isoleren met 1 of 2 maatregelen zal naar verwachting 400.000 kg CO₂ besparing opleveren.</p>

1.10	Soorten Management Plan (SMP)
Korte omschrijving en doel project	<p>Volgens de wet is het verboden om verblijfplaatsen van vogels of vleermuizen te beschadigen en te vernielen, of deze soorten te doden. Het zomaar isoleren van spouw-muren of daken zonder rekening te houden met deze dieren mag dus niet. Een</p>

	<p>aanvullend en voorwaardelijk onderdeel bij het starten van de Groene Zone Isoleren is het opstellen van een Soorten Management Plan (SMP) om te zorgen dat het op peil houden van de populatie van de beschermde diersoorten geborgd wordt.</p> <p>Ook particuliere woningeigenaren hebben baat bij een gemeentelijk SMP, zij hoeven hierdoor geen individueel ecologisch onderzoek uit te voeren dat tijdrovend en erg kostbaar is. Daarbij kunnen VvE's en woningcorporaties ook gebruik maken van een gemeentelijk SMP zodra deze geldt.</p> <p>De MRE ondersteunt de lokale gemeenten bij de aanbesteding voor het opstellen van een SMP (opstellen richtlijn/aanbeveling). Het Rijk heeft aangekondigd dat het kabinet dit jaar € 40 miljoen (landelijk) beschikbaar stelt voor de versnelling van natuur-inclusief isoleren en te werken aan een SPUK-regeling waarmee provincies gemeenten kunnen stimuleren een SMP op te stellen. Naar verwachting kunnen gemeenten dan vanaf januari 2024 een subsidieaanvraag doen.</p>
Resultaten 2023	Samen met de MRE en de provincie Brabant onderzoeken we de mogelijkheden van een pre-SMP en de subsidiemogelijkheden
Uitvoering 2024	Opstellen van een pre-SMP
Opbrengsten	Gebiedsgericht SMP

1.11	De Groene Zone Zonnepanelen
Korte omschrijving en doel project	<p>Tot eind 2022 werden door De Groene Zone Zonnepanelen (DGZ-Z 1.0), een regionaal samenwerkingsproject tussen 12 MRE-gemeenten en een serviceprovider bijna 4.750 particuliere woningen middels een ontzorgingsaanbod voorzien van zonnepanelen. Deelnemers werden meteen eigenaar van de zonnepanelen en betalen de voorinvestering in 15 jaar terug. De mooie resultaten van dit zonnepanelenproject en de onafhankelijkheid en betrouwbaarheid van de MRE-gemeenten als organisator zijn de aanleiding voor een vervolg van dit project. Voor Bergeijk geldt dat zij niet eerder heeft deelgenomen aan de Groene Zone Zonnepanelen. De raad heeft door een motie in 2018 het college gevraagd of deelname aan de Groene Zone Zonnepanelen alsnog mogelijk was. Dat was toen niet mogelijk. Nu is er wel een moment om alsnog in te stappen.</p> <p>De Groene zone zonnepanelen past bij de ambitie uit de Transitievisie warmte (2021). Hierin is het streven vastgelegd dat 70% van de elektriciteitsbehoefte van de gebouwde omgeving wordt voorzien in zonne-energie van daken in 2030.</p> <p>De Groene Zone Zonnepanelen biedt een PV-installatie tegen passende financiële voorwaarden en ontzorging voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - woningeigenaren "met een smalle beurs en beperkte leenruimte" - woningeigenaren, die belemmeringen ervaren en ontzorgd willen worden. - VvE-eigenaren die een PV-installatie willen. <p>Er zal met een apart Raadsvoorstel om een akkoord van de raad worden gevraagd.</p>
Uitvoering 2024	Vorbereiden en opstarten van het Groene Zone Zonnepanelenproject
Opbrengsten	n.t.b.

b. Duurzame gebouwen gemeente (Publieke dienstverlening)

1.12	Openbare verlichting LED in 8 jaar vervangen, energie besparen
Korte omschrijving en doel project	Vanaf 2018 tot en met 2025 wordt jaarlijks een gedeelte van het areaal openbare verlichting verled. Daarvoor is een budget van € 200.000,- per jaar vrijgemaakt.
Betrokken partijen	Nobralux, aannemer
Resultaten 2023	Het areaal openbare verlichting bestaat momenteel uit 5908 armaturen. Het energieverbruik lag in 2012 op ongeveer 840.000 kWh per jaar, op basis van het toenmalige areaal. Door de omvorming verwachten wij dit terug te kunnen dringen naar 300.000 tot 350.000 kWh per jaar.

	<p>Tot en met uitvoeringsjaar 2022 zijn 4549 armaturen verled (=77%). Dit is het totaal van zowel de uitgevoerde vervangingsplannen, nieuwe plaatsingen en vervangingen binnen onder meer de focus projecten. In 2023 worden 109 lampen en armaturen vervangen. Daarmee komt het totaal na uitvoeringsjaar 2023 op 4658 led armaturen (=79%)</p> <p>Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van slim energiemanagement. Dit betekent slim schakelen en afwijken van het standaard nachtschakelen zoals door de netbeheerder wordt aangeboden en/of het reduceren van het lichtniveau door dimtechnieken. Ook dit is inmiddels op 75% van de armaturen van toepassing. Gelijktijdig met de vervanging van armaturen wordt ook de schakeling aangepast.</p>
Uitvoering 2024	In 2024 zal er weer een gedeelte van het areaal van de verlichting worden vervangen. Op basis van het concept plan worden in 2024 ca. 300 armaturen voorzien van een LED armatuur.
Opbrengsten	<p>Op basis van het areaal openbare verlichting op peildatum 15-8-2023 is het verbruik over 2023 berekend op 528.489 kWh.</p> <p>Ten opzichte van 2013 is 40% stroom bespaard (883.315 kWh) en 400.000 kg CO₂.</p>

1.13	Gemeentelijke gebouwen energiebesparing																
Korte omschrijving en doel project	Omvormen van de gemeentelijke gebouwen tot energieneutrale gebouwen voor wat betreft het onderdeel energiebesparing.																
Betrokken partijen	Gemeente																
Resultaten 2023	<p>In de periode 2017 – 2022 zijn diverse duurzaamheidsmaatregelen getroffen bij onze gemeenschapshuizen (de Rietstek, de Buitengaander, Den Eijkholt, Terlo, 't Sant en de Kattendans), het Aquinohuis Bergeijk en ons eigen gemeentehuis. Denk hierbij onder andere aan de plaatsing van zonnepanelen (indien mogelijk), led verlichting, na-isolatie en de plaatsing van HR+ glas.</p> <p>Dankzij deze investeringen zijn de meest voor de hand liggende zaken inmiddels bij deze accommodaties opgepakt. Deze investeringen dragen bij aan een beter comfort en een lagere energierekening. In onderstaand overzicht is per accommodatie het huidige energielabel aangegeven.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Accommodatie</th> <th>Energielabel</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Inloop- & participatiehuis Aquinohuis</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>Gemeenschapshuis de Buitengaander</td> <td>A++</td> </tr> <tr> <td>Gemeenschapshuis Den Eijkholt</td> <td>A+++</td> </tr> <tr> <td>Gemeenschapshuis & theater de Kattendans</td> <td>A+++</td> </tr> <tr> <td>Gemeenschapshuis de Rietstek (*)</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>Gemeenschapshuis 't Sant</td> <td>A+</td> </tr> <tr> <td>Gemeenschapshuis Terlo</td> <td>A+</td> </tr> </tbody> </table> <p>(*) Gemeenschapshuis de Rietstek wordt de komende periode voorzien van zonnepanelen en airco's. Hierdoor is de verwachting dat het energielabel zal verbeteren.</p> <p>Om een volgende stap te zetten hebben we in 2022 onderzocht wat de mogelijkheden zijn om met de hedendaagse technologische ontwikkelingen verder te verduurzamen en op termijn van het aardgas af te gaan. In 2023 hebben we vervolgens een investeringsraming opgesteld.</p> <p>Op basis van het onderzoek naar aardgasloze accommodaties en de opgestelde investeringsraming hebben we een visie opgesteld, hoe we de komende jaren kunnen werken aan het verder verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen. Te beginnen met de buitensportaccommodaties en vervolgens mogelijk de gemeenschapshuizen en de binnensportaccommodaties.</p> <p>Het verduurzamingsplan is voorgelegd aan de gemeenteraad (juli 2023) en zij hebben hierover vervolgens een positief besluit genomen. Er zijn financiële middelen beschikbaar gesteld waarmee we een extra impuls kunnen geven aan het in eerste instantie verduurzamen van de buitensportaccommodaties. Het verduurzamingsplan wordt zoveel als mogelijk geïntegreerd met het reguliere beheerplan.</p>	Accommodatie	Energielabel	Inloop- & participatiehuis Aquinohuis	C	Gemeenschapshuis de Buitengaander	A++	Gemeenschapshuis Den Eijkholt	A+++	Gemeenschapshuis & theater de Kattendans	A+++	Gemeenschapshuis de Rietstek (*)	E	Gemeenschapshuis 't Sant	A+	Gemeenschapshuis Terlo	A+
Accommodatie	Energielabel																
Inloop- & participatiehuis Aquinohuis	C																
Gemeenschapshuis de Buitengaander	A++																
Gemeenschapshuis Den Eijkholt	A+++																
Gemeenschapshuis & theater de Kattendans	A+++																
Gemeenschapshuis de Rietstek (*)	E																
Gemeenschapshuis 't Sant	A+																
Gemeenschapshuis Terlo	A+																

	Naast het ontwikkelen van een duurzaamheidsplan hebben we ook een aantal onvoorzijene projecten in het kader van verduurzaming bij gemeentelijke accommodaties uitgevoerd. Op het daken van de gemeentewerf en de Hunnebergen worden in het najaar zonnepanelen geplaatst. De Muziekschool is helemaal verled.
Uitvoering 2024	<p>In Bergeijk hebben we de beschikking over diverse accommodaties welke nog verder verduurzaamd kunnen worden.</p> <p>Accommodaties waar de gemeente eigenaar van is of anderzijds een rol heeft op het gebied van beheer en onderhoud.</p> <p>Gezien de noodzaak om fossiele brandstoffen te vervangen door duurzamere alternatieven heeft de gemeenteraad voor de gemeentelijke basissportaccommodaties hiervoor al budget beschikbaar gesteld. In de periode 2023-2026 gaat hieraan uitvoering gegeven worden.</p> <p>Bij de overige accommodaties wordt uitgegaan van de activiteiten, zoals opgenomen in het reguliere onderhoudsplan. Op natuurlijke vervangingsmomenten wordt uiteraard gekeken naar verduurzaming, denk hierbij aan het toepassen van extra isolatie bij een dakrenovatie en het aanbrengen van HR++ beglazing in plaats van enkele beglazing.</p> <p>Maar ingrijpende verduurzamingsmaatregelen, zoals het vervangen van gasgestookte installatie voor een alternatief of het aanbrengen van zonnepanelen is hierin niet meegenomen.</p> <p>Om bij de overige accommodaties te kiezen voor een duurzame oplossing, denk hierbij aan een warmtepomp in plaats van een HR-cv ketel en/of boiler stellen we voor om hiervoor budget op te nemen in de begroting.</p> <p>Op de planning van 2024 staan al zonnepanelen voor Get Praut en een hybride warmtepomp voor De Drie Eiken.</p>
Opbrengsten	Besparing op gas- en elektriciteitsverbruik en een lagere energierekening.

1.14	Verduurzamen basissportvoorzieningen
Korte omschrijving en doel project	Om de transitie van fossiele warmtebronnen, zoals de traditionele cv-ketel, naar aardgasvrije alternatieven zoals warmtepompen mogelijk te maken investeren we in verduurzaming van de sportaccommodaties volgens een maatwerkplan per accommodatie. Het doel is om elke accommodatie zoveel mogelijk te verduurzamen met de kennis van nu. Deze investering draagt ook bij aan lagere verbruikskosten.
Betrokken partijen	Gemeente, sportverenigingen
Resultaten 2023	In de periode 2017 – 2022 zijn al diverse duurzaamheidsmaatregelen getroffen bij onze Bergeijkse verenigingen. Denk hierbij onder andere aan de plaatsing van zonnepanelen, led verlichting binnen, na-isolatie en de plaatsing van HR+ glas. Dankzij deze investeringen zijn de meest voor de hand liggende maatregelen uitgevoerd. Voor de verdere verduurzamingsstappen zijn de gemeentelijke basissportvoorzieningen met een eigen accommodatie onderzocht. Voor elke accommodatie is een maatwerkplan opgesteld. Na uitvoering van dit plan zijn de accommodaties toekomstbestendig.
Uitvoering 2024	We willen in de uitvoering starten met onze sportverenigingen (voetbal, tennis, korfbal). Hun energierekening steeg het hardst vanwege het douchegebruik, bovendien betalen zij de energierekening zelf. Uit gesprekken met de besturen van de voetbalvereniging is gebleken dat de voetbalverenigingen zo snel mogelijke willen starten met de voorbereidingen. Onze verwachting is dat in tijdvak 2023 en tijdvak 2024 de aanpassingen van de diverse sportverenigingen starten.
Opbrengsten	Besparing op gas- en elektriciteitsverbruik en een lagere energierekening.

2. Duurzaam Werken

2.1	Project stimulering verduurzaming bedrijventerreinen
Korte omschrijving en doel project	We stimuleren dat bedrijven in de gemeente Bergeijk een bijdrage leveren aan de energietransitie. Vanwege de netcongestie voor zowel teruglevering als afname van elektriciteit is het vestigings- en economisch klimaat in Bergeijk onder druk komen te staan. De vier Kempengemeenten werken samen met het Kempisch Ondernemers Platform (KOP) om de verduurzaming van bedrijventerreinen te stimuleren en een oplossing te vinden voor de congestie. Jan Rietdijk is vanuit het KOP als projectleider aangesteld om dit initiatief op te pakken. Het project wordt uitgevoerd op het bedrijventerrein de Waterlaat in Bergeijk, maar ook op het Kempisch Bedrijven Park (KBP) in gemeente Bladel loopt een vergelijkbaar project om oplossingen voor de congestieproblematiek te zoeken.
Betrokken partijen	Kempisch Ondernemers Platform (KOP), Alius Energy, Scholt Energy, Enexis, Rabobank, KempenEnergie, ondernemers op de Waterlaat, Kempengemeenten en Kempisch Bedrijven Park.
Resultaten 2023	<p>In 2022 zijn een Stuurgroep en een Werkgroep opgericht, deze lopen nog steeds in 2023. De Stuurgroep bestaat uit bestuurlijke en ambtelijke vertegenwoordiging uit Bergeijk en Bladel, Scholt Energy, Alius Energy, KempenEnergie, Rabobank en de projectleider vanuit het KOP.</p> <p>De Werkgroep bestaat uit acht ondernemers op de Waterlaat, daarmee is ongeveer 80% van het elektriciteitsverbruik op de Waterlaat vertegenwoordigd. De deelnemende partners in de Werkgroep hebben in april 2023 een intentieverklaring getekend, waarmee uitgesproken wordt dat zij zich in zullen inspannen om tot oplossingen te komen voor de uitdagingen met betrekking tot netcongestie. Daarnaast hebben de deelnemende partners (inclusief de gemeente Bergeijk) een toezegging gedaan om een financiële bijdrage te leveren in het project. In de Werkgroep worden de mogelijkheden voor het omgaan met de congestieproblematiek besproken en delen ondernemers hun kennis en oplossingen. Als gemeente hebben we een faciliterende rol. In de Stuurgroep wordt de status van het project gedeeld, en blijven we op de hoogte van de status van het project op het KBP.</p> <p>Er sluit een technische partner aan bij het project. Deze partner voert metingen en berekeningen uit bij bedrijven op de Waterlaat, om een totaaloverzicht te krijgen van de verbruikte energie. Deze kennis wordt gebruikt om oplossingen toe te passen. Eind 2023 willen we de eerste metingen doen.</p> <p>Er is een overeenkomst gesloten met KempenDuurzaam dat zij vijf energiescans uitvoeren bij bedrijven op de Waterlaat. De energiescan kan door bedrijven worden gebruikt om eerste verduurzamingsstappen inzichtelijk te krijgen. In 2023 heeft één energiescan plaatsgevonden. Er worden meer bedrijven geworven.</p> <p>We volgen een traject om subsidie aan te vragen voor dit project en het toepassen van de technische oplossingen, een subsidiepartner ondersteunt ons hierin.</p>
Uitvoering 2024	<p>In 2024 zal worden gemeten, gemonitord en opgeschaald. Met behulp van de gegevens wordt inzichtelijk gemaakt hoe de energiestromen verdeeld zijn op de Waterlaat en wat de piekmomenten zijn. De verzamelde data zal leidend zijn in de vervolgcacties. Doel is om het gezamenlijk verbruik zo in te richten dat alle bedrijven meer ruimte binnen hun huidige gecontracteerde aansluiting hebben.</p> <p>Naast het verbruik wordt ook gekeken naar de opties voor de opwek van duurzame energie bij bedrijven, en om opgewekte energie te delen tussen bedrijven. Het handelsplatform wat hiervoor nodig is en de juridische obstakels in wet- en regelgeving, moeten nog worden uitgewerkt.</p> <p>De volgende fase van het project is de uitrol van het werkende systeem naar andere bedrijventerreinen in de regio.</p>
Opbrengsten	n.v.t.

2.2	Controles Informatie- en energiebesparingsplicht bedrijven
Korte omschrijving en doel project	<p>Bedrijven met een verbruik vanaf 50.000kWh elektriciteit of 25.000 m3 aardgas per jaar hebben op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer de verplichting om energiebesparende maatregelen te nemen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder. Daarnaast hebben zij sinds 1 juli 2019 de plicht tot het melden van deze energiebesparende maatregelen (informatieplicht).</p> <p>De Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) heeft een ondersteuningsregeling ontvangen vanuit het Rijk om de werkzaamheden rond de controle van deze plichten uit te voeren voor gemeentes. Het Rijk heeft deze middelen t/m 2026 beschikbaar gesteld. De ODZOB spoort bedrijven die nog geen rapportage hebben ingeleverd aan om dat nog te doen, en doen controles of de energiebesparing wordt uitgevoerd.</p>
Betrokken partijen	ODZOB
Resultaten 2023	<p>In totaal hebben 129 bedrijven een rapportage ingediend volgens de informatieplicht. 71 bedrijven hebben aangegeven dat zij niet onder de informatieplicht vallen, omdat het energieverbruik lager is gelegen dan de gestelde grenswaarden. Uitgaande van een inschatting die is gemaakt door het Ministerie van EZK bij de start van het project (216 informatieplichtige bedrijven), betekent dit dat 93% zich heeft gemeld (wel/geen informatieplicht).</p> <p>De uitvoering van de versterkte uitvoering energiebesparings- en informatieplicht (Vue 3) loopt tot en met november 2023. Hiervoor is voor de gemeente Bergeijk een budget van € 18.151 gereserveerd voor de uitvoering van de werkzaamheden. Inmiddels is € 15.462 besteed en zijn 5 fysieke hercontroles, 8 administratieve hercontroles en 17 gevelcontrole voor identificatie uitgevoerd.</p>
Uitvoering 2024	Voor 2024 wordt ingezet op de controle en handhaving op de energiebesparingsplicht. De ODZOB voert dit uit met de Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht (SPUK-THE) die zij hiervoor hebben ontvangen. Bij bedrijven wordt gecontroleerd op basis van de al ingediende rapporten. Daarbij wordt gekeken naar de maatregelen en de mate van uitvoering van deze maatregelen zoals opgegeven door de bedrijven zelf. Het gaat in ieder geval om inventariserende controles, bedrijfsbezoeken, fysieke hercontroles, en het opstellen 1 ^e en 2 ^e waarschuwingsbrieven.
Opbrengsten	n.v.t.

2.3	Energielabel C verplichting Kantoorpanden
Korte omschrijving en doel project	Vanaf 1 januari 2023 moeten kantoorpanden minimaal een Energielabel C hebben, anders mag het kantoorgebouw niet meer worden gebruikt als kantoor. Deze verplichting geldt wanneer de gebruiksoppervlakte van de kantoorfuncties >50% van de totale oppervlakte van een gebouw is en/of wanneer de gebruiksoppervlakte van de kantoorfuncties >100m ² is. In de gemeente Bergeijk zijn 16 kantoorgebouwen die onder deze verplichting vallen. De ODZOB voert de controle hierop uit.
Betrokken partijen	ODZOB, EZK
Resultaten 2023	In 2022 heeft de ODZOB de eigenaren van kantoorpanden (in totaal 16) die nog geen energielabel hebben of een energielabel slechter dan C hierover geïnformeerd. In 2023 heeft de ODZOB een hercontrole gedaan. De kantoorpanden die niet aan de label C verplichting voldoen, zijn nogmaals geïnformeerd. Daarna gaat de ODZOB over tot fysieke controles en uiteindelijk handhaving.
Uitvoering 2024	In 2024 zal de controle en handhaving verder uitgevoerd worden. Beginnend met een tweede waarschuwingsbrief, wordt vervolgens een fysieke controle uitgevoerd. De gemeente ontvangt middelen in het gemeentefonds voor de toezicht op de Energielabel C verplichting. Deze dekken de ondersteuningskosten van de ODZOB.
Opbrengsten	n.v.t.

3. Duurzame Mobiliteit

3.1	Laadpalen																																																																																																																																		
Korte omschrijving en doel project	<p>In 2019 is beleid opgesteld om elektrisch rijden en laden van elektrisch vervoer te stimuleren. In 2020 is gestart met de uitrol van laadvoorzieningen in de openbare ruimte.</p> <p>Er wordt een toename van elektrische auto's verwacht. We verwachten dat de stijging vooral plaatsvindt bij huishoudens die een parkeergelegenheid op eigen terrein hebben. Voor inwoners die geen parkeermogelijkheid hebben op eigen terrein is het vanaf 2020 mogelijk om een aanvraag in te dienen voor een openbare laadpaal. Om te voorzien aan de groeiende vraag naar openbare laadpalen in de toekomst zijn we gestart met het plaatsen van openbare laadpalen voor inwoners en bezoekers.</p>																																																																																																																																		
Betrokken partijen	Vattenfall InCharge																																																																																																																																		
Resultaten 2022/2023	<p>Afgelopen jaren zijn er in de gemeente Bergeijk al diverse parkeerplekken gerealiseerd volgens het principe 'paal volgt auto'. Hierbij worden laadpalen geplaatst op verzoek van particulieren die niet de mogelijkheid hebben om op eigen terrein te laden. De komende jaren blijven we hierin faciliteren.</p> <p>Daarnaast blijven we inzetten op het realiseren van algemene openbare laadvoorzieningen in de openbare ruimte. Inmiddels zijn in alle kernen laadvoorzieningen geplaatst. Daarnaast zijn inmiddels ook laadvoorzieningen bij sportparken in voorbereiding en worden mogelijkheden bekeken om snellaadvoorzieningen te realiseren bij onder andere de Jumbo in Bergeijk en de toekomstige locatie van de Albert Heijn.</p> <p>In principe wordt er één parkeerplek ingericht en bij veelgebruik wordt de tweede parkeerplek ook ingericht voor het opladen van elektrische auto's.</p> <p>In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van het gebruik van de laadpalen.</p>																																																																																																																																		
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Locatie</th> <th>Geladen kWh</th> <th>% t.ov. vorig jaar</th> <th>kWh per dag</th> <th>Aantal sessies</th> <th>Aantal gebruikers</th> <th>Gem. sessies per dag</th> <th>Gem. kWh per sessie</th> <th>Gem. sessie duur in uren</th> <th>% Bezetting</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Raadhuishof 2</td> <td>13.901</td> <td>84%</td> <td>38,54</td> <td>508</td> <td>167</td> <td>2,8</td> <td>27,4</td> <td>5,6</td> <td>32,5%</td> </tr> <tr> <td>Willibrordusstraat 4</td> <td>6.619</td> <td>27%</td> <td>17,88</td> <td>316</td> <td>100</td> <td>1,7</td> <td>20,9</td> <td>5,5</td> <td>19,7%</td> </tr> <tr> <td>Aan De Heerstraat 35</td> <td>5.921</td> <td>144%</td> <td>16,43</td> <td>282</td> <td>37</td> <td>1,5</td> <td>21</td> <td>4,6</td> <td>14,7%</td> </tr> <tr> <td>Boogerd 8</td> <td>5.506</td> <td>120%</td> <td>16,62</td> <td>260</td> <td>60</td> <td>1,4</td> <td>21,2</td> <td>4,7</td> <td>13,7%</td> </tr> <tr> <td>Weebosch 78</td> <td>2.889</td> <td>-11%</td> <td>16,31</td> <td>170</td> <td>13</td> <td>0,9</td> <td>17</td> <td>9,2</td> <td>17,7%</td> </tr> <tr> <td>Gerststraat 5</td> <td>3.325</td> <td>347%</td> <td>8,88</td> <td>133</td> <td>16</td> <td>0,7</td> <td>25</td> <td>7,8</td> <td>11,7%</td> </tr> <tr> <td>Sterrepad 64</td> <td>2.123</td> <td></td> <td>10,34</td> <td>110</td> <td>36</td> <td>0,6</td> <td>19,3</td> <td>4,5</td> <td>5,6%</td> </tr> <tr> <td>Vendelier 46</td> <td>1.237</td> <td></td> <td>5,09</td> <td>59</td> <td>8</td> <td>0,3</td> <td>21</td> <td>7,1</td> <td>4,8%</td> </tr> <tr> <td>Hennepstraat 6A</td> <td>924</td> <td></td> <td>3,79</td> <td>45</td> <td>21</td> <td>0,2</td> <td>20,5</td> <td>5,5</td> <td>2,8%</td> </tr> <tr> <td>Kerkpad 1</td> <td>865</td> <td></td> <td>3,15</td> <td>35</td> <td>14</td> <td>0,2</td> <td>24,7</td> <td>7,1</td> <td>2,8%</td> </tr> <tr> <td>Vlasstraat 8</td> <td>69</td> <td></td> <td>1,16</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>0</td> <td>13,9</td> <td>2,6</td> <td>0,1%</td> </tr> <tr> <td>De Uitvang 25</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Locatie	Geladen kWh	% t.ov. vorig jaar	kWh per dag	Aantal sessies	Aantal gebruikers	Gem. sessies per dag	Gem. kWh per sessie	Gem. sessie duur in uren	% Bezetting	Raadhuishof 2	13.901	84%	38,54	508	167	2,8	27,4	5,6	32,5%	Willibrordusstraat 4	6.619	27%	17,88	316	100	1,7	20,9	5,5	19,7%	Aan De Heerstraat 35	5.921	144%	16,43	282	37	1,5	21	4,6	14,7%	Boogerd 8	5.506	120%	16,62	260	60	1,4	21,2	4,7	13,7%	Weebosch 78	2.889	-11%	16,31	170	13	0,9	17	9,2	17,7%	Gerststraat 5	3.325	347%	8,88	133	16	0,7	25	7,8	11,7%	Sterrepad 64	2.123		10,34	110	36	0,6	19,3	4,5	5,6%	Vendelier 46	1.237		5,09	59	8	0,3	21	7,1	4,8%	Hennepstraat 6A	924		3,79	45	21	0,2	20,5	5,5	2,8%	Kerkpad 1	865		3,15	35	14	0,2	24,7	7,1	2,8%	Vlasstraat 8	69		1,16	5	5	0	13,9	2,6	0,1%	De Uitvang 25									
Locatie	Geladen kWh	% t.ov. vorig jaar	kWh per dag	Aantal sessies	Aantal gebruikers	Gem. sessies per dag	Gem. kWh per sessie	Gem. sessie duur in uren	% Bezetting																																																																																																																										
Raadhuishof 2	13.901	84%	38,54	508	167	2,8	27,4	5,6	32,5%																																																																																																																										
Willibrordusstraat 4	6.619	27%	17,88	316	100	1,7	20,9	5,5	19,7%																																																																																																																										
Aan De Heerstraat 35	5.921	144%	16,43	282	37	1,5	21	4,6	14,7%																																																																																																																										
Boogerd 8	5.506	120%	16,62	260	60	1,4	21,2	4,7	13,7%																																																																																																																										
Weebosch 78	2.889	-11%	16,31	170	13	0,9	17	9,2	17,7%																																																																																																																										
Gerststraat 5	3.325	347%	8,88	133	16	0,7	25	7,8	11,7%																																																																																																																										
Sterrepad 64	2.123		10,34	110	36	0,6	19,3	4,5	5,6%																																																																																																																										
Vendelier 46	1.237		5,09	59	8	0,3	21	7,1	4,8%																																																																																																																										
Hennepstraat 6A	924		3,79	45	21	0,2	20,5	5,5	2,8%																																																																																																																										
Kerkpad 1	865		3,15	35	14	0,2	24,7	7,1	2,8%																																																																																																																										
Vlasstraat 8	69		1,16	5	5	0	13,9	2,6	0,1%																																																																																																																										
De Uitvang 25																																																																																																																																			
Uitvoering 2024	In 2023 en 2024 wordt verder onderzoek gedaan naar de uitbreiding van het laadnetwerk in de gemeente. Hierbij wordt ook gekeken naar het gebruik van de bestaande laadvoorzieningen. Daarnaast wordt gekeken of we nabij publieke voorzieningen en op industrieterreinen in extra laadvoorzieningen kunnen voorzien.																																																																																																																																		
Opbrengsten	Een elektrische auto opgeladen met stroom uit stopcontact (grijs-groen mix) stoot per 12.000 km 1500kg minder CO ₂ uit dan een benzine auto. Het aandeel groene elektriciteit zal de komende jaren toenemen waarmee de besparing nog verder toeneemt.																																																																																																																																		

3.2	Fietsambitie
Korte omschrijving en doel project	In de gemeentelijke visie Mobiliteit wordt met de fietsambitie hoog ingezet op de fiets. We zetten in op goede en comfortabele fietsroutes. Het doel is om de fiets een alternatief te laten zijn voor het autogebruik. De laatste jaren zijn grote stappen gemaakt in het uitvoeren van de fietsambitie, ook de komende jaren zullen we in blijven zetten op het realiseren van de fietsambitie waarbij de fietsverbinding van Bergeijk naar het stedelijk gebied als onderdeel van het regionale project F67 – De Kempenroute hoog op de agenda blijft staan.

Betrokken partijen	Iv Infra b.v., Beeck Ruimtemakers
Resultaten 2022/2023	<p>De fietsambitie gaat over de infrastructurele kant waarmee fietsgebruik gestimuleerd wordt. De afgelopen jaren zijn de volgende resultaten geboekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fietsverbinding Bergeijk – stedelijk gebied: <ul style="list-style-type: none"> o Eerste deel Broekhovenseweg uitgevoerd. o Laatste deel Broekhovenseweg (Zevenfonteinen - Volmolen) realisatie 2023 2024. o Ploegpad gereed. - Fietspad Luyksgestel – Weebosch: Gerealiseerd. - Fietsverbinding Eersel – Bergeijk: Gerealiseerd.
Uitvoering 2024	<p>De volgende projecten staan op de planning:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fietsstraat Walik: in voorbereiding, realisatie 2024. - Opstart vrij liggend fietspad Eikestraat en Broekhovenseweg (kom Walik tot aan Veldhovensedijk): voorziene realisatie 2025. - Fietspad Walik – Steensel: in voorbereiding, mogelijke realisatie 2024. - Fietsverbinding Kempervennen: Tijdelijk on-hold, in afwachting op ontwikkelingen Eurocircuit. - Fietsverbinding Witrijt: Tijdelijk on-hold. - Fietspad Kruisboomweg (toegevoegd): mogelijke realisatie 2024 – 2025. - Fietsverbinding Broekhovenseweg: moet nog opgestart worden.
Opbrengsten	Minder gebruik van de auto zorgt voor een afname van de CO ₂ -uitstoot.

3.3	Ff'kes meerijden / werkgeversaanpak
Korte omschrijving en doel project	Het doel is het bereikbaar houden van (economische) toplocaties door het ontwikkelen van vernieuwende, duurzame vervoersconcepten. Daarbij wordt ingezet op verschillende vormen van duurzaam vervoer in de reisgedragsverandering van werknemers. Dit doen we met pilots zoals Ff'kes meerijden en de werkgeversaanpak.
Betrokken partijen	Brainport Bereikbaar
Uitvoering 2024	<p>In 2023 en 2024 zullen de eerste pilots van het project 'Ff'kes meerijden' lopen. Er komt een Ff'kes meerijden hub in de kern Luyksgestel en Weebosch, daarnaast ook in drie andere Kempendorpen. In 2024 verwachten we de eerste resultaten en kan worden bekeken of een Kempenbrede uitrol wenselijk is.</p> <p>De werkgeversaanpak is een project waarbij vanuit Brainport Bereikbaar, door middel van een mobiliteitsmakelaar bedrijven in de Kempen worden benaderd om actief mee te denken aan andere manieren om van en naar het werk te reizen en bijvoorbeeld mogelijkheden voor thuiswerken.</p> <p>Er wordt voor bedrijven inzichtelijk gemaakt welke voordelen fietsregelingen kunnen hebben en bedrijven worden hierbij begeleid. Daarnaast wordt inzichtelijk gemaakt wat fietsregelingen aan CO₂ reductie oplevert en hoe het voor minder verzuimdagen zorgt.</p> <p>De werkgeversaanpak wordt verder uitgerold. Steeds meer werkgevers worden hierbij betrokken en een aantal Bergeijkse bedrijven zijn al aangehaakt. We werken toe naar een Kempenbrede uitrol van de werkgeversaanpak.</p>
Opbrengsten	Minder gebruik van de auto zorgt voor een afname van de CO ₂ -uitstoot.

4. Duurzame gemeente

4.1	Verduurzamen dienstreizen door middel van elektrische auto's
Korte omschrijving en doel project	Vanuit het voorbeeldgedrag van de gemeente is het wenselijk om het werk-werk verkeer op een duurzame manier uit te voeren. Dit kan door enerzijds meer op afstand te vergaderen maar ook door het gebruik van duurzame vervoersmiddelen. In andere Kempengemeenten is het al gemeengoed dat ambtenaren gebruik maken van elektrische vervoersmiddelen. Dit kunnen we ook in Bergeijk budgettair neutraal doorvoeren doordat de kosten gedekt worden door een vrijval van budget dienstreizen.
Betrokken partijen	Gemeente
Resultaten 2023	De aanschaf van elektrische auto's is niet uitgevoerd in 2023. Bizob is een regionale aanbesteding aan het voorbereiden voor de levering van voertuigen aan gemeenten. Wij kunnen hierop meeliften. Hierdoor zal de aanschaf van elektrische auto's mogelijk pas in het najaar 2023 of begin 2024 plaatsvinden.
Uitvoering 2024	Aanschaf elektrische auto's
Opbrengsten	Een elektrische auto opgeladen met stroom uit stopcontact (grijs-groen mix) stoot per 12.000 km 1500kg minder CO ₂ uit dan een benzine auto. Het aandeel groene elektriciteit zal de komende jaren toenemen waarmee deze berekening nog gunstiger uitkomt.

4.2	Regionale Energie Strategie (RES)
Korte omschrijving en doel project	Als onderdeel van het Klimaatakkoord vraagt het Rijk iedere RES-regio om Regionale Energiestrategie (RES) op te stellen en te versturen om te kunnen doorrekenen. De RES van de Metropoolregio Eindhoven (MRE) is een samenwerking van 21 gemeenten, waterschappen de Dommel en Aa en Maas, provincie Noord-Brabant en Enexis Netbeheer. De gemeenten werken met elkaar samen via de subregio's de Peel, de Kempen, de A2-gemeenten en het Stedelijk Gebied Eindhoven. Eind 2021 is de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 vastgesteld voor de Metropoolregio Eindhoven (MRE).
Betrokken partijen	Stuurgroep, Programmteam, Provincie Noord-Brabant, Adviesgroep (o.a. BMF/ZLTO/TU/e), Waterschappen de Dommel en Aa en Maas; Enexis, Metropoolregio Eindhoven (21 gemeenten) en werkgroepen (energiesysteem/besparing/warmte/financiële participatie).
Resultaten 2023	Vanuit het Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma (S&UP) zijn verschillende werkgroepen, coalities en projecten ontstaan. Dit zijn concrete samenwerkingen waar gemeentes bij kunnen aanhaken om invulling te geven aan thema's als besparing, warmte, energiesysteem, etc. In 2023 is ook de Voortgangsrapportage opgeleverd, waarin wordt gemonitord hoe het staat met de gestelde doelen en de uitvoering van de projecten in de regio.
Uitvoering 2024	Gezien de opgave van het Rijk om de RES'en tussentijds te herijken (RES 2.0/3.0/etc.) zijn we als regio nog niet klaar na vaststelling van de RES 1.0. De voortgangsrapportage geldt als een tussentijdse herijking. Nadat het is opgeleverd kan worden begonnen aan de RES 2.0.
Opbrengsten	RES Voortgangsdokument 2023

4.3	Opstellen Strategie en uitvoeringsorganisatie TVW
Korte omschrijving en doel project	Bergeijk moet in 2050 aardgasvrij zijn. In het klimaatakkoord is vastgelegd dat de gemeente de regierol krijgt. Deze nieuwe wettelijke taak wordt vastgelegd in (reeds aangekondigde) nieuwe wetgeving, zodat de gemeente in iedere buurt/wijk en op alle bedrijventerreinen kan aansturen op de warmtetransitie. Dit is een omvangrijke taak. Het Rijk heeft op 1 juni 2022 het beleidsprogramma 'Versnelling Verduurzaming Gebouwde

	<p>omgeving' aangekondigd dat er flink meer middelen beschikbaar komen voor gemeenten om deze nieuwe wettelijke taken in te vullen.</p> <p>De programmamiddelen gaan daarmee in 5 jaar verviervoudigen. Voor Bergeijk betekent dit dat er tot 2030 ruim 6 miljoen beschikbaar komt om aan de uitvoer energietransitie te werken. Dit vraagt om een nieuwe visie op het programma en versterking van het uitvoeringsprogramma.</p>																									
Betrokken partijen	Gemeente																									
Resultaten 2023	<p>We hebben in 2023 een start gemaakt met het opstellen van een visie en strategie voor het programma voor de gebouwde omgeving. In dit document zouden we beschrijven hoe we de extra middelen die het Rijk beschikbaar stelt voor de nieuwe wettelijke taken efficiënt kunnen inzetten. Echter bij de uitwerking van de strategie hoe wij de doelen voor Bergeijk in de energietransitie kunnen behalen is het programmaplan BERGEIJKENERGY leidend. Al gauw blijkt dat het voor nu wat dubbel op lijkt.</p> <p>De middelen die wij inmiddels deels ter beschikking hebben zijn enerzijds gericht op het inzetten van personele capaciteit op klimaatmitigatie (Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)). Hiervoor hebben we een voorstel gemaakt om extra capaciteit op verschillende projecten in te zetten. In de begroting van 2024 is dit zichtbaar in de kolom "Dekking uit regeling extern". Deze middelen kunnen door gemeenten worden t/m 2027.</p> <p>Daarnaast gaan we in het najaar 2023 een aanvraag doen voor middelen uit het budget van de Specifieke Uitkering (SpUk) Lokale Aanpak Isolatie. Deze middelen zijn bedoeld voor het opzetten van een eigen isolatieprogramma voor koopwoningen. Wij willen de middelen deels inzetten voor de deelnemers in De Groene Zone Isoleren die een woning bezitten met een label D,E,F, of G en een WOZ waarde onder de €429.300.</p> <p>De inzet van het resterende budget van de NIP gelden wordt later bepaald.</p> <p>Daarnaast hebben we ook middelen ter beschikking voor de aanpak van energiearmoede t/m 2025. De aanpak hiervan is te lezen bij project 1.8.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Middelen Klimaatprogramma gebouwde omgeving</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>CDOKE</td> <td>€ 177.443</td> <td>€ 376.984</td> <td>€ 380.368</td> <td>€ 383.787</td> </tr> <tr> <td>Lokale aanpak isolatie</td> <td></td> <td>€ 389.820</td> <td>€ 125.560</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Energiearmoede middelen</td> <td></td> <td>€ 210.332</td> <td>€ 65.365</td> <td>€ 93.620</td> </tr> <tr> <td>Totaal Gebouwde Omgeving</td> <td>€ 177.443</td> <td>€ 977.136</td> <td>€ 571.293</td> <td>€ 477.407</td> </tr> </tbody> </table>	Middelen Klimaatprogramma gebouwde omgeving	2022	2023	2024	2025	CDOKE	€ 177.443	€ 376.984	€ 380.368	€ 383.787	Lokale aanpak isolatie		€ 389.820	€ 125.560		Energiearmoede middelen		€ 210.332	€ 65.365	€ 93.620	Totaal Gebouwde Omgeving	€ 177.443	€ 977.136	€ 571.293	€ 477.407
Middelen Klimaatprogramma gebouwde omgeving	2022	2023	2024	2025																						
CDOKE	€ 177.443	€ 376.984	€ 380.368	€ 383.787																						
Lokale aanpak isolatie		€ 389.820	€ 125.560																							
Energiearmoede middelen		€ 210.332	€ 65.365	€ 93.620																						
Totaal Gebouwde Omgeving	€ 177.443	€ 977.136	€ 571.293	€ 477.407																						
Uitvoering 2024	Uitvoeringsprogramma BERGEIJKENERGY 2025																									

5. Hernieuwbare energie

5.1	Grootschalige zonne- en windenergie Bergeijk
Korte omschrijving en doel project	<p>De Nederlandse overheid heeft als doel 55% minder CO₂ uit te stoten in 2030 en 95% in 2050. Het Nederlandse klimaatakkoord vraagt gemeenten ook hun verantwoordelijkheid te nemen. Gemeente Bergeijk heeft het doel om in het jaar 2030 energieneutraal te zijn. Om dit te behalen is het, naast energiebesparing ook nodig om grootschalig duurzame energie op te wekken. Hiervoor is sinds 2020 het beleid- en toetsingskader voor grootschalige zonne- en windenergie in werking.</p> <p>In het samenwerkingsverband van de RES MRE is in de regio gezocht naar gunstige gebieden om grootschalige energieprojecten te realiseren. Bergeijk Zuid-West ("De Pielis") is daarmee als voorkeursgebied aangewezen.</p>
Betrokken partijen	Kempengemeenten, Provincie Noord-Brabant, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), Enexis/TenneT, Ministerie van EZK.
Resultaten 2023	<p>Het voorkeursgebied was tot 2021 geopend voor het indienen van projectvoorstellen. Van de meerdere ingediende projectvoorstellen is gevraagd om tot één projectvoorstel te komen. Na de sluitingstermijn zijn er nog in totaal 2 projectvoorstellen overgebleven. Deze projectvoorstellen zijn door het deskundigenpanel (zie project 5.2 Organisatie deskundigenpanel) getoetst op basis van het vastgestelde beleidskader en de bevindingen zijn teruggekoppeld aan de initiatiefnemers. Vanwege de terugleverschaarste op het elektriciteitsnet hebben de initiatiefnemers ook een plan van aanpak opgesteld over de beoogde aansluiting op het elektriciteitsnet.</p> <p>Initiatiefnemers kregen twee maanden de tijd om de eerder ingeleverde projectvoorstellen aan te passen en opnieuw in te leveren bij de gemeente. In maart 2023 heeft het deskundigenpanel de aangepaste projectvoorstellen nogmaals beoordeeld. Bij deze tweede beoordeling scoorden beide projectvoorstellen nog onvoldoendes op het beleid- en toetsingskader. Daarom kregen de initiatiefnemers nogmaals drie maanden de tijd om de projectvoorstellen te verbeteren. In oktober 2023 vindt een derde en laatste beoordeling van de projectvoorstellen plaats. Het deskundigenpanel brengt een advies uit aan het college van B&W over de projectvoorstellen voor zoekgebied Bergeijk Zuid-West. Het voorstel ligt naar verwachting in januari ter besluitvorming voor bij de gemeenteraad.</p> <p>Hoogspanningsverbinding Eindhoven-Zuid en Hapert</p> <p>De MRE faciliteert in samenwerking met een aantal gemeenten, waaronder Bergeijk, de opwaardering van de verbinding tussen hoogspanningsstations Eindhoven-Zuid en Hapert in samenwerking met Enexis en TenneT. Deze opwaardering zorgt in de regio voor een uitbreiding van de netcapaciteit, wat essentieel is voor de aansluiting van het zonne- en windpark op het elektriciteitsnet.</p>
Uitvoering 2024	Begin 2024 wordt er een besluit genomen over welk projectvoorstel medewerking van de gemeente krijgt. Daarna zal de ruimtelijke procedure en gedetailleerde planvorming in de vorm van een projectMER opgezet worden. Ook moet er vergunning worden verleend voor dit project.
Opbrengsten	Eén windturbine bespaart circa 3.800.000 CO ₂ kg/jr (een moderne windturbine staat gelijk aan circa 15ha zonneveld). Eén hectare zonneveld bespaart circa 253.000 CO ₂ kg/jr

5.2	Organisatie/formatie deskundigenpanel en beoordeling projectvoorstellen
Korte omschrijving en doel project	<p>Onderdeel van het project 'grootschalige zonne- en windenergie in de Kempen' is de formatie van een deskundigenpanel ten behoeve van de toetsing- en advies van ingediende projectvoorstellen vanuit initiatiefnemers.</p> <p>Het deskundigenpanel bestaat uit een combinatie van ambtelijke deskundigheid uit de gemeente (Voorzitter & Secretaris) in combinatie met vijf externe deskundigen in de onderwerpen 'financiële participatie', 'landschappelijke inpassing', 'ruimtelijke ordening', 'energetische haalbaarheid' en 'ecologie'. In de toetsingskaders van het beleid is een uitgebreide toelichting op de benodigde expertise opgenomen.</p>

Betrokken partijen	Kempengemeenten (Bergeijk, Oirschot, Reusel-De Mierden), RVO, twaalfal externe specialisten.
Resultaten 2023	Het deskundigenpanel van gemeente Bergeijk heeft de twee projectvoorstellen (zie project 5.1 Grootschalige zonne- en windenergie Bergeijk) getoetst op basis van het beleid- en toetsingskader. Doordat beide projectvoorstellen nog onvoldoende scoorden, vindt er een derde en laatste beoordelingsronde plaats in oktober 2023. Daaruit volgt een advies aan het college van B&W.
Uitvoering 2024	In oktober 2023 is de derde en laatste beoordelingsronde van het deskundigenpanel. In 2024 zal het deskundigenpanel niet nogmaals worden opgeroepen.
Opbrengsten	n.v.t.

5.3	Subsidie duurzame energie 2022-2025, onderdeel duurzame opwekking / besparing gasgebruik																																										
Korte omschrijving en doel project	De subsidieregeling duurzame maatregelen voor particuliere woningeigenaren is een financiële prikkel om inwoners te stimuleren hun woning klaar te maken voor aardgasvrij wonen. De subsidie werkt extra stimulerend in combinatie met het energieadvies van Kempenenergie. (Zie project 1.5 Advisering, stimulering en begeleiding van huiseigenaren). Het doel is 50 woningen p/j met besparingen op gas door gebruik warmtepomp, warmtepompboiler, zonneboiler en/of inductiekookplaat.																																										
Resultaten 2023	De subsidieregeling loopt vanaf 2016. In de onderstaande grafiek is het verloop van de uitgevoerde "energieopwekkende" maatregelen zichtbaar. <div style="text-align: center;"> <h3>Uitgevoerde maatregelen met subsidie</h3> <table border="1"> <caption>Data for 'Uitgevoerde maatregelen met subsidie'</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Zonnepanelen</th> <th>Warmtepomp</th> <th>Zonneboiler</th> <th>Inductiekookplaat</th> <th>Totaal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>100</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>200</td> <td>10</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>210</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>280</td> <td>10</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>290</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>420</td> <td>10</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>430</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>260</td> <td>60</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>320</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>0</td> <td>140</td> <td>10</td> <td>40</td> <td>190</td> </tr> </tbody> </table> </div> <p>De stijging in het installeren van warmtepompen door woningeigenaren is in 2022 verder toegenomen, veroorzaakt door een hoge gasprijs.</p> <p>In 2022 zijn 199 aanvragen voor duurzame energieopwekkende en gas besparende maatregelen in het kader van de subsidieverordening duurzame energie voor particulieren gehonoreerd. Hiermee wordt voor ca. € 1.458.202 geïnvesteerd. Er wordt ca. €161.391 aan subsidie verstrekt, geraamd was € 50.000.</p>	Jaar	Zonnepanelen	Warmtepomp	Zonneboiler	Inductiekookplaat	Totaal	2017	100	0	0	0	100	2018	200	10	0	0	210	2019	280	10	0	0	290	2020	420	10	0	0	430	2021	260	60	0	0	320	2022	0	140	10	40	190
Jaar	Zonnepanelen	Warmtepomp	Zonneboiler	Inductiekookplaat	Totaal																																						
2017	100	0	0	0	100																																						
2018	200	10	0	0	210																																						
2019	280	10	0	0	290																																						
2020	420	10	0	0	430																																						
2021	260	60	0	0	320																																						
2022	0	140	10	40	190																																						

Resultaten Subsidie duurzame energie besparing voor particulieren 2022

svz 1-9-2023	Aantal			Subsidiebedrag		Eigen investering	
	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond	afwijzing- ingetrokken- afgebroken	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond
Inductiekookplaat	6	40	2	€ 1.436	€ 9.809	€ 9.511	€ 66.431
Warmtepomp	38	101	3	€ 37.939	€ 100.900	€ 404.461	€ 928.484
Zonneboiler	2	12	1	€ 1.638	€ 9.669	€ 6.550	€ 42.765
Subtotaal	46	153	6	€ 41.013	€ 120.378	€ 420.522	€ 1.037.680

<p>Op 1-9-2023 zijn er 122 ontvankelijke aanvragen voor “energieopwekkende” maatregelen. Totaal uit te keren subsidiebedrag na uitvoering: €102.811.- De verwachting is om ergens rond de €160.000 uit te komen. Dit hadden we in 2022 ook begroot.</p> <p>De genomen maatregelen in 1 jaar leveren tussen de 150.000 en 190.000 kg per jaar besparing CO₂ op.</p>							
Resultaten Subsidie duurzame energie besparing voor particulieren 2023							
svz 1-9-2023	Aantal			Subsidiebedrag		Eigen investering	
Maatregelen	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond	afwijzing- ingetrokken- afgebroken	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond	beschikking afgegeven, wachten op gereedmelding	gereedmelding ook afgerond
Inductiekookplaat	12	13	0	€ 2.970	€ 2.925	€ 11.147	€ 19.952
Warmtepomp	48	44	0	€ 48.000	€ 44.000	€ 515.536	€ 533.361
Zonneboiler	2	3	0	€ 1.916	€ 3.000	€ 7.663	€ 16.626
Subtotaal	62	60	0	€ 52.886	€ 49.925	€ 534.346	€ 569.939
Uitvoering 2024	De subsidie doorzetten met een nieuwe subsidieverordening 2022-2025. Voor 2024 nemen we €160.000 op voor het verstrekken van subsidie.						
Opbrengsten	Met deze subsidieregeling hopen we jaarlijks 34.500 kg/ CO ₂ per jaar extra te besparen.						

6. Klimaatadaptatie

6.1	Uitvoering Klimaatadaptatiestrategie: campagne afkoppelen met regentonnen
Korte omschrijving en doel project	<p>De klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda is in de Raad van september 2021 vastgesteld.</p> <p>Eén van de activiteiten in de uitvoeringsagenda is het bewustzijn bij inwoners en partners vergroten met betrekking tot klimaatadaptatie, hiervoor is binnen BERgeijkENERGY budget gereserveerd.</p> <p>We willen dit doen met activiteiten met en voor inwoners met als doel het bevorderen van het bewustwordingsproces m.b.t. klimaatverandering en adaptatiemogelijkheden en met de inwoners hier direct iets aan doen.</p>
Betrokken partijen	Ondernemers, Waterschap, inwoners, gemeente
Resultaten 2023	<p>In 2022 zijn we gestart met het uitgeven van gratis regentonnen. We doen dit in de wijken waar voorlopig geen herinrichtingsprojecten van de gemeente plaatsvinden. In wijken met herinrichtingsprojecten kunnen inwoners immers gebruikmaken van een stimuleringsregeling afkoppelen.</p> <p>De campagne afkoppelen met regentonnen is na het succes van 2022 voortgezet in 2023 voor de kernen Riethoven, Westerhoven, 't Loo en de Weebosch. Na een wervingsactie en selectie van de 240 winnaars van een regenton konden de deelnemers die waren ingeloot een regenton met afkoppelstartersset ophalen op twee dagen op de gemeentewerf. Hier kregen zij eerst een presentatie afkoppelen van een afkoppelcoach. Zij gaf uitleg over het doel van deze actie, de regentonnen en het afkoppelen van de regenpijp.</p> <p>De 340 inwoners die niet waren ingeloot ontvingen bericht en een bloemzaadkaartje per post, als bedankje voor de interesse in de regentonactie.</p> <p>Daarnaast hebben we deelgenomen aan de Keersop Middag georganiseerd door Waterschap de Dommel op 16 september. Vanuit de gemeente was er een stand met de afkoppelcoach en de mogelijkheid om een regenton te winnen.</p>
Uitvoering 2024	<p>In 2024 willen deze actie herhalen voor de kernen Bergeijk 't Hof en Luyksgestel. In totaal gaat het dan om 4 avonden met afkoppelsessies en 490 regentonnen met afkoppelset.</p> <p>Daarnaast zetten we verder in op het onder de aandacht brengen van klimaatadaptatie bij inwoners door onze deelname aan operatie Steenbreek en acties die hieruit</p>

	kunnen volgen. Voor de financiering van aanvullende acties kunnen we ook subsidie aanvragen bij Waterschap de Dommel.
Opbrengsten	Het bewustzijn bij inwoners met betrekking tot klimaatadaptatie wordt vergroot. Met het afkoppelen van de regenpijp van 340 inwoners (winnaars van de regentonnen uit 2022 en 2023) wordt bij benadering 6.800.000 L regenwater afgekoppeld van het riool.

6.2	Ecologisch maai-beheer
Korte omschrijving en doel project	<p>De 5 Kempengemeenten hebben samen een onderzoek laten doen in 2020 en 2021 naar de kansen voor ecologisch(er) bermbeheer met als doel verhoging van de biodiversiteit van flora en insecten. Ook goed voor de recreatieve beleving. Op basis van het beheerplan gaat iedere gemeente het beheer op onderdelen aanpassen.</p> <p>Het bermbeheer in Bergeijk wordt uitgevoerd door een groenaannemer (40%) en de eigen Buitendienst (60%). Het huidige bermbeheer belemmert veelal de ontwikkeling van kruiden en is vooral nadelig voor de insectenstand, waaronder wilde bijen. Met inzet van aangepast materieel, maaisel afvoeren en meer gefaseerd maaien ontstaan waardevollere bermen. Goed voor meer biodiversiteit en dat draagt bij aan de natuurlijke bestrijding van plaaginsecten, zoals de eikenprocessierups. De eigen Buitendienst kan een deel van het maaien blijven uitvoeren, mits het beschikt over passend werkmaterieel. De bestaande trekker is hiervoor geschikt.</p>
Betrokken partijen	Gemeente
Resultaten 2023	Inzet van aangepast materieel, maaisel afvoeren en meer gefaseerd maaien. Het ontstaan van waardevollere bermen.

6.3	Klimaatadaptief bosbeheer
Korte omschrijving en doel project	<p>In 2021 heeft de Raad ingestemd met een strategie Klimaatadaptatie als uitkomst van de klimaatdialog voor onder andere het Buitengebied. Uit de stresstest komt: in de helft van het grondgebied is de vegetatie gevoelig voor verdroging als gevolg van lage grondwaterstanden. Het neerslagtekort stijgt van 210 tot 270 mm naar 300 tot 330 mm in 2050. Hiermee is het streven om in alle relevante gemeentelijke beleidsplannen, bijvoorbeeld bosbeheerplan klimaatadaptief handelen een plek te geven.</p> <p>Er is een rapport over Klimaatlim bos- en natuurbeheer gemaakt over de aanpak met klimaatmaatregelen voor de gemeentelijke bos- en natuurgebieden als bouwsteen voor een nieuw Beheerplan 2022 - 2032. De maatregelen om onder andere verdroging tegen te gaan volgens een landelijke 'gereedheidskist' en gericht op het tevens verkrijgen van provinciale- en rijkssubsidies.</p> <p>Uitgangspunt is een kostenneutraal beheer voor de komende 10 jaar, overeenkomstig het vorige beheerplan. Er is een inschatting gemaakt van de kosten en baten. In het kader van de uitvoeringagenda Klimaatadaptatie willen we ook onze inwoners en andere gebruikers van het buitengebied laten zien wat we als gemeente doen met onze bossen in het kader van klimaatadaptatie. Eind 2022 vindt omtrent dit onderwerp nog een raadsinformatieavond plaats.</p>
Betrokken partijen	Gemeente
Resultaten 2023	Bosbeheer wordt uitvoeren met maatregelen om onder andere verdroging tegen te gaan.

7. Bijlage 2: Uitgebreide informatie ontwikkelingen op landelijk, provinciaal en regionaal niveau

Figuur 1 in de inleiding geeft een schematisch overzicht van de van de verschillende beleidsstukken en ontwikkelingen van het afgelopen jaar die belangrijk zijn of gevolgen hebben voor de gemeente Bergeijk. Bovendien worden verschillende samenwerkingsverbanden weergegeven. In deze bijlage worden deze stukken en ontwikkelingen verder toegelicht op landelijk, provinciaal en regionaal niveau.

Landelijk	
Klimaatakkoord van Parijs	In 2016 heeft de Europese Unie het Klimaatakkoord van Parijs ondertekend. Doel van het akkoord is om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius. Om dit te halen hebben de EU-lidstaten hebben met elkaar afgesproken om 55% minder CO ₂ uit te stoten in 2030. In 2050 worden er netto geen broeikasgassen meer uitgestoten. Hiervoor moeten er minder fossiele brandstoffen worden gebruikt, hernieuwbare energie worden ingezet waar dat kan, en moeten worden bespaard op het energieverbruik.
Nederlandse Klimaatakkoord	In het Klimaatakkoord hebben overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties afspraken gemaakt over welke maatregelen ze de komende 10 jaar gaan nemen. Elke sector stelt zijn eigen doelen en neemt zelf maatregelen om samen de CO ₂ -uitstoot te verminderen. Doel van het akkoord is de CO ₂ -uitstoot in 2030 met 49% verminderen vergeleken met 1990. In 2050 moet de uitstoot van broeikasgassen met 95% afgenomen zijn.
Beleidsprogramma Klimaat	Het Beleidsprogramma Klimaat bevat de uitwerking van het klimaatbeleid uit het Coalitieakkoord. In 2023 is een aantal verschillende instrumenten aangekondigd waarmee uitwerking wordt gegeven aan de doelstellingen in het Klimaatakkoord. De plannen zijn opgedeeld in verschillende sectoren.
Programma Versnelling Verduurzaming Gebouwde Omgeving (PVGO)	Binnen de sector Gebouwde Omgeving is in juni 2022 het PVGO opgesteld. In dit programma is het belangrijkste doel energie te besparen. Uit de voortgangsrapportage van dit programma (juli 2023) blijkt dat er minder woningen zijn met labels DEFG (130.000) en er meer duurzame verwarming toegepast wordt. Er zijn veel vormen van financiële ondersteuning voor gemeenten opgezet en deze worden verder uitgebreid.
Nationaal Isolatie Programma (NIP)	Het NIP (april 2022) heeft als doel om zowel huur- als koopwoningen te isoleren. Het NIP kent een aantal actielijnen. Eén daarvan is specifiek gericht op koopwoningen in samenwerking met gemeenten. Hiervoor is een regeling ingericht. Gemeenten kunnen middelen aanvragen voor hun lokale isolatieaanpak die aansluiten bij de transitievisies warmte en bewonersinitiatieven en zich zoveel als mogelijk richten op het verbeteren van woningen met de slechtste labels.
Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	De CDOKE-middelen kunnen door gemeenten worden aangevraagd voor personele inzet gericht op klimaatmitigatie t/m 2027
Extra middelen voor energiearmoede	Het Rijk heeft t/m 2025 extra middelen ter beschikking gesteld voor koop- en huurwoningen van huishoudens met energiearmoede en woningen met lage energetische kwaliteit. De middelen kunnen ingezet worden voor energiebesparende maatregelen. Bewoners kunnen aan de slag om hun energierekening te verlagen. Deze middelen bestaan naast de financiële energietoeslag waar inwoners met energiearmoede aanspraak op kunnen maken.

<p>Energiesysteem en elektriciteit:</p> <p>Landelijk Actieprogramma Netcongestie (LAN) (december 2022)</p> <p>Nationaal Plan Energiesysteem (NPE) (april 2023)</p> <p>Programma Energiehoofdstructuur (PHE) (juli 2023)</p>	<p>De vraag naar elektriciteit vanuit de industrie, mobiliteit en de gebouwde omgeving is de afgelopen jaren flink gestegen. Tegelijkertijd moet in de energietransitie steeds meer elektriciteit gehaald worden uit duurzame energiebronnen zoals grootschalige zonne- en windenergie. Met de transitie naar duurzame energie moet het gehele energiesysteem mee veranderen. De energietransitie heeft effect op de opwek, het transport, de opslag en het gebruik van energie. We willen landelijk meer duurzame energie opwekken, en het elektriciteitsnet moet genoeg capaciteit hebben om deze energie te transporteren. Het Rijk maakt in samenwerking met de lokale overheden plannen om het energiesysteem toekomstbestendig in te richten. Uit deze plannen vloeien acties op landelijk en regionaal niveau, om het elektriciteitsnet robuust in te richten.</p>
<p>Deltaprogramma 2022</p>	<p>In 2014 zijn landelijke klimaatadaptatie doelen gesteld in de Bestuursovereenkomst Deltaprogramma, welke gelden voor alle Nederlandse overheden. Het doel is om heel Nederland volgens het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) klimaatbestendig in te richten voor 2050. Om dat te bereiken, moet ruimtelijke adaptatie in het beheer, het onderhoud en de inrichting van de leefomgeving geborgd worden. Dat doen de overheid en private partijen via wetten, visies, plannen en standaarden. Het Deltaprogramma geeft aan dat we Nederland moeten beschermen tegen hoogwater en overstromingen, zorgen voor voldoende zoetwater en bijdragen aan een klimaatbestendige en water-robuste inrichting van ons land.</p>
<p>Provinciaal</p>	
<p>Uitvoeringsagenda Energie</p>	<p>De provincie Noord-Brabant heeft in navolging van het Klimaatakkoord ook de ambitie om in 2050 100% duurzame energie te gebruiken, waarvan 50% al behaald moet zijn in het jaar 2030. De Uitvoeringsagenda Energie geeft weer hoe de provincie deze ambitie gaat uitvoeren. De rol van de provincie is vooral het ondersteunen van gemeenten in hun opgave in de energietransitie op meerdere gebieden. De provincie is bestuurlijk en ambtelijk betrokken bij het opstellen van de Regionale Energie Strategieën (RES) voor de MRE. Vooral in de lobby voor oplossingen voor actuele problemen en (mede)financiering van projecten speelt de provincie een belangrijke rol. Daarnaast biedt de provincie (ambtelijke) capaciteit om de RES te herijken, maar ook om tot daadwerkelijke uitvoering te komen.</p>
<p>Omgevingsverordening</p>	<p>De provincie heeft een omgevingsverordening opgesteld die samen met de Omgevingswet per 1 januari 2024 in gaat. In deze verordening staat onder andere dat Gesloten Bodemenergiesystemen (GBES) mogelijke risico's voor de kwaliteit van het drinkwater voor nu en in de toekomst vormen, bijvoorbeeld door lekkages van leidingen of het doorsijpelen van vervuilingen uit ondiepere grondlagen naar diepere (grond)waterlagen. In de nieuwe omgevingsverordening worden daarom regels gesteld aan de maximale diepte voor het verrichten van handelingen in de bodem. Deze regels hebben grote gevolgen voor de Kempen, omdat er hierdoor in een groot deel van de Kempen geen GBES gerealiseerd kunnen worden ter ondersteuning van de warmtevraag.</p>
<p>Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (PMIEK)</p>	<p>De provincie heeft samen met gemeentes en de netbeheerder het PMIEK opgesteld waarin prioritering wordt gegeven aan bepaalde infrastructuurprojecten om het elektriciteitsnet te versterken. Zo wordt het hoogspanningsstation in Eindhoven uitgebreid, waar de hele regio profijt van zal hebben.</p>
<p>Klimaatadaptatie Brabant</p>	<p>Naast de energietransitie zet de provincie zich ook in voor de klimaatadaptatie. De provincie wil hierin koploper zijn en ondersteunt de RES-regio's en gemeenten hierbij. De resultaten van de stresstesten en overige goede voorbeelden worden gedeeld via de website.</p>

Regionaal	
Metropoolregio Eindhoven (MRE)	Gemeente Bergeijk is samen met 20 andere gemeenten onderdeel van de samenwerking Metropoolregio Eindhoven (MRE). De MRE is de basis voor veel verschillende samenwerkingen, werkgroepen en gemeentegrensoverschrijdende initiatieven. Binnen de MRE zijn er coalities waarmee projecten worden opgericht waar gemeentes aan deel kunnen nemen. Namens de gemeente Bergeijk nemen we kennis van de samenwerkingen die ontstaan tussen gemeenten, netbeheerders, provincie, etc. en sluiten aan waar dat voor ons relevant is.
Regionale Energie Strategie (RES) voor de MRE	Opdracht uit het Klimaatakkoord was voor alle 30 RES-regio's om een Regionale Energiestrategie (RES) in te dienen bij het Rijk. De RES-regio's maakten zo een strategie om binnen de regionale mogelijkheden aan de slag te gaan met de energietransitie. In 2021 heeft de MRE een RES 1.0 opgesteld. Belangrijke onderwerpen zijn energiebesparing, de warmtetransitie en de grootschalige opwek van duurzame elektriciteit. De RES richt zich op de ambities voor 2030, maar geeft waar mogelijk een doorkijk naar 2050. In 2022 is een Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma (S&UP) opgesteld. Het S&UP geeft een overzicht van hoe we in de MRE-regio samenwerken aan de energietransitie en concrete stappen zetten in de uitvoering. Als vervolg op de RES 1.0 is in 2023 het 'RES Voortgangsdokument' uitgebracht, een tussentijds statusrapport naast de formele RES-herijking in de vorm van de RES 2.0 die in de toekomst opgeleverd zal worden. Als gemeente Bergeijk zijn en blijven we bestuurlijk- en ambtelijk nauw betrokken bij de RES. Sinds september 2022 is Bergeijk Bestuurlijk Voorzitter van de RES MRE. De ambitie voor grootschalige opwek en ook het thema netcongestie zijn belangrijke thema's voor Bergeijk.
Subregionaal	
Kempengemeenten	De gemeente Bergeijk vormt samen met de gemeentes Bladel, Eersel, Reusel – de Mierden en Oirschot de Kempengemeenten. We werken op verschillende vlakken intensief samen. Er is een gezamenlijk beleid voor grootschalige opwek van duurzame energie opgesteld en er worden verschillende projecten gezamenlijk opgepakt.
Klimaatvisie de Kempen	In 2009 hebben de Kempengemeenten de gezamenlijke ambitie vastgesteld om energieneutraal te worden in 2025. Inmiddels hebben de Kempengemeenten het doel van energieneutraliteit nog steeds, maar het specifieke jaartal wordt niet langer benoemd. De gemeente Bergeijk heeft de ambitie om energieneutraal te zijn het jaar 2030. De komende jaren zetten we als gemeente vol in op de besparing van energie, oplossingen voor het warmte-vraagstuk en de begeleiding van het proces tot realisatie van (grootschalige) duurzame energieopwekking binnen onze gemeente. Een 5 jaarlijkse monitoring van de Klimaatvisie is niet meer nodig. Iedere gemeente heeft inmiddels haar eigen energiebeleid. Ook neemt iedere gemeente deel aan de RES. Zowel het eigen klimaatbeleid als de RES doelstellingen worden gemonitord.
Netcongestie	De Kempengemeenten hebben, net als de rest van Noord-Brabant, te maken met netcongestie. Het elektriciteitsnet is te vol en er is niet genoeg capaciteit om alle gevraagde en teruggeleverde stroom te transporteren. Door de energietransitie is er veel elektrificatie, bedrijven stappen af van gas en fossiele energiebronnen. Dit betekent dat er ook meer elektriciteit nodig is. Daarnaast komen er steeds meer wind- en zonneparken en gaan ook steeds meer particulieren hun eigen stroom opwekken. Dit zorgt voor netcongestie. Er is niet genoeg capaciteit om mee te gaan in de vraag en het aanbod van energie. Enexis werkt hard aan het uitbreiden en versterken van het elektriciteitsnet, maar dit kost veel tijd. Totdat er extra capaciteit beschikbaar is,

	<p>kunnen gecontracteerde vermogens niet verhoogd worden, kunnen aansluitingen niet verzwaid worden en kunnen er geen nieuwe aansluitingen worden gerealiseerd. Bovendien is het terugleveren van grootschalig opgewekte duurzame energie door zonnepanelen aan het net niet meer mogelijk. Dit heeft naast gevolgen voor de energietransitie ook ernstige gevolgen voor het economisch klimaat en de innovatiekracht van onze regio.</p> <p>Naast de gesprekken met de netbeheerders (Enexis & TenneT) om korte en lange termijn oplossingen te vinden voor deze problematiek, kijken we ook naar andere innovatieve mogelijkheden voor het transport (Local Energy Communities) en/of opslag (o.a. batterijen) van duurzaam opgewekte energie.</p>
Klimaatportaal	<p>Vanaf 2013 werken de gemeenten Bergeijk, Bladel, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Nuenen, Reusel-De Mierden, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre en waterschap De Dommel, drinkwaterbedrijf Brabant Water samen op het gebied van stedelijk waterbeheer in de zogenaamde werkeenheid Waterportaal ZOB. De focus van Waterportaal ZOB is verbreed naar klimaatadaptatie en het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). Onderwerpen als wateroverlast, droogte en hittestress staan op de agenda. Het Waterportaal ZOB heet nu Klimaatportaal ZOB.</p> <p>Het Klimaatportaal ZOB werkt samen op het gebied van alle klimaatadaptatieve projecten. Inbreng en actieve deelname vanuit andere delen dan de "watermensen" van de betrokken gemeenten is cruciaal.</p> <p>Het Klimaatportaal ZOB werkt samen op het gebied van communicatie klimaatadaptatie, klimaatbestendige bedrijventerreinen en de aanvraag van IMPULSgelden ter ondersteuning van klimaatadaptatieve projecten. Ook Waterschap de Dommel stelt subsidie beschikbaar aan de regio voor de uitvoering van klimaatadaptatieve projecten.</p>